

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 10. VI aastakäik

Ilmub kaks korda kuus

Tellimishind:		Toimetus:	Kuulutuste hinnad:	
Aastas . . .	kr. 2.50	Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Lai t. 45	1/1 lhk. . .	kr. 10.00
Poolaastas .	" 1.50	Kõnetraat 17-77. Toimetaja kõnetunnid:	1/2 " . . .	" 22.00
Välismaale .	" 5.00	igal äripäeval 12—2 p. l.	1/4 " . . .	" 12.00
Poolaastas .	" 3.00			Kaanekülgedel—kokkuleppel

SISU: Meie majanduslik seisukord käesoleva aasta esimesel veerandil. Gildid, nende ajalooline areng ja õigused. Leedu-Eesti vaheline kaubandus. Tulli tõstmine lihalt ja lihasaadusilt Prantsusmaal. Kaubandus-tööstuskoja peakoosolek 11. mail 1931. a. Koja tegevuse ülevaade 1930. a. eest. 1930. a. tulude ja kulude aruanne. Äride register. Abieluvaranduse lahutamise lepinguid. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Tolliteateid. Teadaanne meremeestele. Toidualnete turg. Välisborsid. Kaubahindu. Tallinna börsi kursisedel.

Meie majanduslik seisukord käesoleva aasta esimesel veerandil.

Kaubandus-tööstuskoja esimehe J. Puhk'i kõne koja peakoosolekul 11. mail 1931. a.

Käesoleva aasta 25. jaanuaril oli mul au Kaubandus-tööstuskoja korralisel peakoosolekul anda teile meie läinud aasta majandusliku seisukorra kohta üldist ülevaadet. Tol korral hindasime oma majanduslikku olukorda, väljudes rahalise seisukorra vaatlemisest ja väliskaubanduse nähete selgitamisest, analüüeerides kaubanduslikku läbikäiku üksikute riikidega, kellega Eesti majanduslikult ühenduses.

Ka vaatlesime kaubalepingute sõlmimise küsimusi ning meie tollipoliitilisi, tööstuslikke ja kaubanduslikke seisukohti. Samuti arvestasime riiklike ettevõtteid, kes oma tegevusega eraettevõtlikkusele tekitanud raskusi.

Edasi selgitasime oma seisukohti riiklike kontsessioonide suhtes, nagu seda on väikese kontsessiooni andmine Narva kose kasutamiseks, või teravilja kaitseaduse teostamine riikliku monopoli näol.

Oleme korduvalt osutanud liialeminevale sotsiaalseadusandlusele ja ülejõukäivale maksukoormatusele, oleme soovitanud kaubandusse puutu-

vate seaduste uuendamist jne. jne. Oleme ka teinud terve rea positiivseid ettepanekuid ja näidanud, kuidas seisukorda parandada.

Praegusel korral ei ole minul ülesandeks hakata kordama kõiki neid küsimusi. Loen oma kohuseks piirduda vaid ülevaatega neist muudatusist, mis aset leidnud meie majanduslikus seisukorras käesoleva aasta esimesel veerandil, s. o. jaanuarist peale kuni 1. aprillini.

Kõige pealt — majanduslik seisukord välismaal. Pean tähendama, et 1931. aasta esimesel veerandil maailma majanduslik seisukord püsis üldiselt sel tasapinnal, kuhu ta oli langenud 1930. aasta lõpul.

Rahvusvaheline kaubanduse läbikäik käesoleva aasta esimesel veerandil on üldiselt vähenenud, mistõttu ka riikide eelarvete täitmine, seal hulgas ka Eesti oma, on läinud tagurpidi. Ühenduses rahvamajanduse tulude langemisega vähenevad ka riigikassade sissetulekud.

Kuigi rahvusvaheline kaubanduslik läbikäik sisseveo piiramise ja tollide tõstmiste tõttu ük-

sikuis riiges rahaliselt vähenenud, siis püsib aga siseturu tööstuse toodang peaaegu endisel tasapinnal ning hinnad ei näita erilist muutust, välja arvatud vaid üksikud tootmisharud.

Turundamise alal on meil esimesel veerandaastal välisturgude suhtes tulnud ette üksikuid muudatusi. Meie väliskaubandus on end teatud osa välisturgude suhtes korraldanud ümber. Nii meil kui mujal on tehtud pingutusi, et leida abinõusid majandusliku kriisi lahendamiseks, kuid vähe on sel alal suudetud ära teha, sest lahendamata on ikka veel saaduste jaotamisprobleem.

Praegu istub Washingtonis koos rahvusvaheline kaubanduskodade kongress ja me ootame suure huviga seisukohti, mis seal maailma majandusliku kriisi kõrvaldamiseks vastu võetakse.

*

Asudes Eesti väliskaubanduse analüüsimisele k. a. esimesel veerandil, võime konstateerida, võrreldes eelmise aasta esimese veerandiga, et vähenenud on üldiselt kaupade väljavedu, kuid veel tähelepanavamalt — kaupade sissevedu Eestisse.

Et maailmaturul hindade langemine, võrreldes läinud aastaga, ka veel tänavu märgatavalt kestis, siis on see suuresti mõjutanud meie veerandaastal väliskaubanduse bilansi kujunemist, nii et meie väliskaubanduse läbikäik tänavu aasta esimesel veerandil oli 40% vähem, kui sama aja eest eelmisel aastal. Kui läinud aastal hindade langus sündis veel suurte hüpetega, siis võime rõõmuga konstateerida, et käesoleval aastal ja nimelt esimesel kolmel kuul, ei ole rahvusvahelisel turul hindade muutused olnud enam eriliselt suured.

Veel rõõmustavamaks nähteks on, et viimase kaheteistkümne kuu jooksul, s. o. 1. aprillist l. a. kuni tänavuse aasta 1. aprillini, meie väliskaubandus ei ole enam passiivne, vaid osutub isegi aktiivseks. See on rõõmustavaks tõenduseks, et oleme end korraldanud ümber ja oma majanduse kohandanud väljakujunenud olukorrale maailmaturul.

Kui nüüd võrrelda üksikuid väljaveoartikleid k. a. esimesel veerandil sama ajaga eelmisel aastal, siis näeme, et v õ i väljavedu püsib endisel tasapinnal, li h a k a u p u oleme välja vedanud ligi 3 korda rohkem ja t o o r n a h k u ligi 50% rohkem. Tagurpidi on läinud aga k a r t u l i t e väljavedu, nimelt 40% ümber, ja l i n a d e väljavedu on vähenenud 50% võrra.

Võrreldes aga tähtsamate ainete hindu käesoleva aasta esimesel veerandil sama ajajärgu hindadega eelmisel aastal leiame, et v õ i hind on langenud 16%, kartul — 37%, lihakaup ja toornahad — 34%, lina keskmine hind aga — 47%.

Kokkuvõetult on loeteldud põllumajandussaaduste ekspordist saadud 29% vähem kui sama aja eest eelmisel aastal.

Mis puutub meie tähtsamate tööstussaaduste väljaveosse k. a. esimesel veerandil, võrreldes möödunud aasta sama ajaga, siis on vähenenud väljavedu — paberitööstussaadused 15%, puutööstussaadused umbes 25% ja tekstiilsaadused koguni 47%. Suurenenud on vaid tselluloosi väljavedu 50% võrra.

Hinnad on langenud — tekstiilsaadustel keskmiselt 42%, kuna teiste loeteldud tööstussaaduste hindade langus oli umbes 10%.

Nii siis on hindade langus tänavu aasta esimesel veerandil võrreldes eelmise aasta sama ajaga, esimeses järjekorras tebanud põllumajandust tema väljaveo osas ja teiseks meie väljaveotööstust, eriti aga tekstiiltööstust.

Üldse oleme seega k. a. esimesel veerandil Eestist kaupu välja vedanud 49.604 tonni ja saanud selle eest välisvaluutat 14 milj. krooni. Eelmisel aastal saime sama aja jooksul, s. o. aasta esimesel veerandil, 21 milj. krooni.

Kaupade sisseveos tänavuse aasta esimesel veerandil, võrreldes eelmise aasta esimese veerandiga, on eriti suurelt muutunud rukki sissevedu. 1930. aasta esimesel veerandil vedasime rukist sisse 30 tuhat tonni, tänavu aga ainult 1:700 tonni. Seda on põhjustanud rukki tarvitamise tagasimine, mis tingitud kõrgetest rukki hindadest siseturul, aga ka heast lõikusest, mis andis läinud aastal 37% suurema saagi kui eelmisel, 1929. a.

Nisu sissevedu on samuti rängalt langenud. Kui eelmise aasta esimesel veerandil vedasime nisu sisse 6.300 tonni, siis tänavu aasta samal ajal sündis nisu sissevedu vaid 1.200 tonni ulatuses, mis on umbes 5 korda vähem kui eelmisel aastal. Nisu sisseveo vähenemine on seletatav esiteks nisu saagi suurenemisega, mis leidis aset läinud sügisel, ja teiseks nisu- ja nisujahutollide kõrgendamisega, mida valitsus ette võttis selleks, et leida sisemaal kasvatatud nisule kohaliku veskitööstuse abil turustamist. See valitsuse samm on osutunud kõigiti otstarbekohaseks.

Kui nisujahu aasta tagasi kolme esimese kuu jooksul toodi sisse 1.150 tonni, siis käesoleval aastal sama aja jooksul veeti nisujahu sisse umbes 900 tonni; seega 250 tonni vähem kui eelmisel aastal. See vähenemine, võrreldes nisuterade sisseveo vähenemisega, on haruldaselt väike, ja laseb oletada, et nisujahu tollide kõrgendamine pole veel sisseveole mõjunud, sest lubas ju valitsus nisujahu-importööridele teelolevad nisujahud veel endiste tollidega turule lasta. See efekt, mida valitsus nisujahu-tollide kõrgendamisega

kätte tahtis saada, annab end kindlasti tunda, kuid alles hiljem.

Suhkrut on veetud sisse käesoleva aasta esimesel veerandil niisama palju kui eelmisel aastal sama aja jooksul.

Heeringate sissevedu on vähenenud poole võrra; vähenenud on üldiselt ka teiste toiduainete sissevedu.

Mis nüüd puutub läinud aasta esimesel veerandil maksvusel olnud tähtsamate sisseveetavate toiduainete hindadesse, siis on rukis käesoleval aastal 25% endisest keskmisest hinnast odavam; nisu aga ligi 40% ja suhkur umbes 35% odavam.

Tooraineid meie tööstusele oleme käesoleva aasta esimesel veerandil, eelmise aasta sama aja-ga võrreldes, sisse vedanud — paberipuid ligi 40% enam, kusjuures metsamaterjaali hind on olnud 40% odavam eelmise aasta omast, seega on ka seletatav suurenenud metsamaterjaalide sissevedu Eestisse.

Puuvilla meie tekstiiltööstusele on käesoleva aasta esimesel veerandil ligi pool vähem sisse veetud. Samuti ka toornahku; puuvill oli keskmiselt 30% odavam eelmise aasta omast, toornahk — 20%.

Tekstiilsaaduste kvantum sisseveos on vähenenud 30%, kuna keskmine hind on püsinud eelmise aasta tasapinnal.

Nahatööstussaadusi vedasime sisse 10% võrra vähem ja nende saaduste keskmine hind näitab tunduvalt alanemist.

Metallitööstussaaduste sisseveo kvantum seisab eelmise aasta tasapinnal, samuti ei ilmuta erilist alanemist metallkaupade keskmine hind. Neid kaupu oleme sisse vedanud käesoleva aasta kolme kuu jooksul enam kui kolme ja poole miljoni krooni eest.

Naftasaaduste sissevedu tonnides on märksa tõusnud, kuid hinnaliselt langenud. Petrooleumi tarvitamine levib aastast-aastasse; sama maksab ka bensiini ja määrdeõlide kohta. Neid aineid vajame tööstuse mehhaniseerimiseks, samuti traktorite ja jõuvankrite tarvis.

Väetisainete, — kunstpõllurammu — sissevedu on kvantumilt suuresti kahanenud, eelmise aasta esimesel veerandiga võrreldes, ja nimelt 40%, kuna aga keskmine hind on jäänud endiseks. Miks kunstväetist vähem on tarvitatud, on seletatav sellega, et põllusaaduste hinnad välisturgudel, nagu juba tähendasin, on tunduvalt langenud, kuna aga kunstväetise hind endine. Seega saab küsitavaks, kas maksva olukorra juures põllumajanduses kunstväetise tarvitamine, välja arvatud rukkile ja nisule, end üldse tasub.

Nii siis, vaadeldes üldkokkuvõtet käesoleva

aasta esimesel veerandil ja võrreldes seda eelmise aasta sama ajaga, näeme, et sissevedu välismaalt Eestisse kvantumilt on langenud 37%, hinnalt oleme aga sama aja jooksul väliskaupade eest vähem välja annud umbes 48%.

Seega oleme pikkade pingutuste ja otsimiste tagajärjel sisseveo ja väljaveo vahekorras saavutanud meie majandusele nii väga tähtsa ja vajalise tasakaalu.

Nagu juba alguses tähendasin on meie majandusaasta bilanss esimesest aprillist l. a. tänavuse aasta 1. aprillini viimaks ometi aktiivne, mida meie oma korralisel peakoosolekul, 25. jaanuaril, kalendriaasta kohta, s. o. 1. jaanuarist 1. jaanuarini, kahjuks veel ei võinud konstateerida.

Nüüd veel lühike ülevaade üksikute välisriikide kaubanduslikust läbikäimisest meiega. Sel alal on käesoleva aasta esimesel veerandil olnud tunduvalt muudatusi.

Eelmistel aastatel osutus majanduslik läbikäimine Lätiga meie kasuks, s. o. oli aktiivne. Nüüd aga on see muutunud järsku passiivseks. Samuti on kaubanduslik läbikäimine N. Venega protsentuaalselt, läbikäigu suurust arvesse võttes, osutunud meie kahjuks. Oleme sealt rohkem kaupu sisse vedanud kui sinna müünud tervelt 1 milj. 200 tuhande krooni eest.

Kõvasti aktiivseks seevastu on aga muutunud läbikäimine Belgiaga, samuti ka Prantsusmaaga, kuna meie põllumajandussaadused, eriti või, on leidnud neisse maadesse suuremat mahutust. Üldiselt näitab Eesti väljavedu välismaadesse küll vähenemist, kuid seevastu on ta üksikute riikidega muutunud tasakaalukamaks, sest kuigi aktiivsetes bilanssides on vähenenud aktiivsus, siis on passiivsetes bilanssides vähenenud ka passiivsus.

Mis puutub tööliste arvusse, kes tegutsenud suur- ja kesktööstuses 1. jaanuariks, võrreldes andmetega 1-seks aprilliks käesoleval aastal, siis leiame, et suurtööstus on tööle rakendanud 1. aprilliks 300 inimest rohkem kui see aset leidis 1. jaanuaril.

Kesktööstuses oli aga umbes 200 inimese võrra rohkem kui 1. jaanuaril. See näitab, et nii suurtööstuses kui ka kesktööstuses on aset leidnud elustumine.

Suurtööstuse ettevõtteid peale 1. jaanuari on tulnud juure 1 ja kesktööstusi 4, mis aga puutub ajuti seisnud suur- ja kesktööstustesse, siis on käesoleva aasta esimesel veerandil uuesti oma tegevust alustanud 63 ettevõtet.

Ei saa jätta märkimata ka kaubavedu, kuna, käesoleva aasta esimesel veerandil eriti on tõusnud transiit-kaubavedu Nõuk. Venest, Läinud

aastal ulatus see 42.000 tonnile, käesoleval aastal aga töötab see meile anda vähemalt 100.000 tonni, mis tingitud erilisest kokkuleppes Nõuk. Venega.

Mis puutub laevade prahiturgu, siis on prahihinnad võrreldes eelmise aastaga langenud kuni 30%. Võib arvata, et kaubalaevastiku sissetulekud eelmise aastaga võrreldes vähenevad ja „nägematu eksport“ mis välisvaluuta näol voolas sisse ja ulatus ümmarguselt 4 milj. kroonile aastas, tänava esimesel veerandil märksa on vähenenud.

Hindade langusele seltsis peale muu veel ka pikk tali, kus rannasõit oli takistatud. Eesti laevanduse teenistuses seisab „Meremeeste kodu“ andmeil 2.300 isikut.

Välisraha on mahutatud Eestis asuvasse ettevõtteisse läinud, 1930. aastal, ja käesoleva aasta esimese veerandi jooksul, andmeil, mida mul korda on läinud koguda, umbkaudu 10 milj. krooni. Sellest üksi põlevkivitööstusse 5 milj. krooni, teistesse suurtööstustesse 2 milj. krooni, elektrofitseerimisse (Narva kosk) 2 milj. krooni ja üksikutele pankadele umbes 1 milj. krooni.

Mis puutub meie rahanduslikku seisukorda, siis oli meie kattevara 31. märtsil k. a. 45,36%, 31. dets. l. a. 48,47% (ühes arvatud välisvaluuta reservid). Seega on kattevara viimasel veerandil langenud 3,11% võrra.

Laenusid oli 1. jaan. erapankades 69 milj.

krooni, 1. aprillil aga 68 milj. krooni, seega 1 milj. krooni vähem. Eesti Pangas seevastu on laenu 1. jaanuarist peale kuni 1. aprillini 2 milj. krooni võrra tõusnud ja oli 1. aprilliks k. a. 27,5 milj. kr.

Hoiusummad erapankades on 1. aprilliks 2 milj. krooni võrra vähenenud ja ulatusid 1. aprilliks 39,9 milj. kroonile. Eesti Pangas aga seevastu on hoiusummad 1. jaan. peale 1. aprillini 2 milj. krooni võrra tõusnud ja näitasid 1. aprilliks 17,3 milj. kr.

*

Neist andmeist on näha, et meie rahaasjandus on tasakaalustatud ja krooni kurss seisab välispool igasugust hädaohtu. Peamine rahanappuse põhjus seisab aga selles, et meil oma ajal kergel käel tehti suuremaid investeerimisi ja korraldati välislaenusid, mis nüüd vajavad tasumist, ja seda ajajärgul, kus saaduste hinnad nii sisekui välismaalgi tunduvalt on langenud.

Hoiuprotsent erapankades ei olnud esimeseks aprilliks muutunud ja kõikus 6 kuni 10%. Diskontoprotsent erapankades oli 10—12%, kontokorrent — 12%.

Eesti Pangas maksis diskonto 7% ja kontokorrent 8½%.

Seega, minu härrad, lubage mul lõpetada oma lühike ülevaade, mille tõin täienduseks täiskogu istungil s. a. 25 jaanuaril antud ülevaatele meie läinud aasta majandusliku seisukorra kohta.

Gildid, nende ajalooline areng ja õigused.

Juba varasel keskajal olid Öhtu-Euroopa riikides kaubandus ja tööstus suutnud luua endile iseseisvaid organisatsioone. Need organisatsioonid etendasid tähtsat osa kaubanduse ja tööstuse korraldamises ja arendamiskäigus linnades, pärastpoole aga ka linnade poliitilises elus. Kuigi linnades tekkis osalt pärandatav kodanikeseisus, kes magistraatide kaudu oma võimu esindas, olid kaubanduse ja tööstuse esindajad siiski väga tähtis element nii linnade poliitilise saatuse juhtimises kui ka nende majanduslikus elus. Säärased kutseõiguslikud organisatsioonid tekkisid ellu ka Balti linnades ühes sellega, kui Öhtu-Euroopa linnaõigused Balti linnades hakkasid maksma. Nii tekkisid ka siin gildid ja tsunftid, kes oma põhikirjade järgi ühendasid kaubanduse ja tööstuse esindajaid linnades kindlasse korporatsioonidesse, omandades ajajooksul juriidiliste isikute õigused. Sel alusel oli neil võimalik

omandada igasuguseid varandusi, ka kinnisvarasid, ja neid kasutada.

Tallinna linna valitsevad organid enne vene linnaseaduse maksmapanemist olid: 1) magistraat ja 2) kodanike kogukond, millesse kuulusid Suur Gild ja Väike Gild (Püha Kanuti Gild). Magistraadi käes oli ülem linnavalitsus, kuid teatud valitsemisõigused olid ka gildidel, olgugi et need õigused põhjenesid peaaegselt kombeõigusel. Suures Gildis olid koondatud kaupmehed ja liteeraadid, Väikeses Gildis — käsitöölised. Gildide liikmeiks võisid olla ainult linna kodanikud, kodanikuõigused andis aga magistraat. Kõigil neil avalik-õiguslikel asutustel oli oma iseseisev sise- ja korraldus ja nii magistraadil kui ka gildidel ja tsunftidel oli igapäev oma eraldi kassapidamine. Ka oli neil õigus oma otstarvete täitmiseks omandada maju, kus seisused pidasid oma koosolekuid. Igal gildil oli oma vanematekogu, mille

gildi liikmed oma peakoosolekul teatud aja peale valisid, kuid vanematekogu altermann valiti eluajaks. Korralisi peakoosolekuid peeti kaks korda aastas: Suure paastu neljandal nädalal (Laetare) ja detsembrikuus, erakorralisi aga tarviduse järgi. Erakorralised peakoosolekud kutsus kokku vanematekogu kas oma enda algatusel või magistraadi ettepanekul. Peakoosolekust osa võtma oli kohustatud iga liige; arajäämise eest oli rahtrahv.

Peakoosolekute otsustamisele kuulusid järgmised asjad: 1) uute liikmete vastuvõtmine; 2) vanematekogu liikmete valimine; 3) tegevuse ja kassapidamise aruande kinnitamine; 4) kõigi gildide ametmeeste valimine; 5) liikmemaksu kui ka erakordsete maksude määramine vanematekogu või magistraadi ettepanekul ja 6) kõik asjad, mis gildide elu või kogu kodanikuseisust puudutasid ja millele otsustamise kohta magistraadi ettepanekul gildid pidid oma arvamist või nõusolekut avaldama.

Nagu neist ajaloolisist allikaist näha, tuleb teha kindel vahe Baltimaa linnade elanikekogu ja linna seisuste vahel. Elanikekogusse kuulusid kõik isikud, kes linna piirides elasid. Et see kogu oli täiesti organiseerimatu, siis ei olnud temal ka mingisuguseid seisuslikke tunnuseid. Ainult teatavaist organisatsioonest osavõtmise läbi said kodanikud seisuste liikmeiks, kuna nad enne seda ka veel üldised kodanikuõigused pidid omandama. Nagu tähendatud, olid niisugusteks organisatsioonideks igas suuremas linnas magistraat ja gildid. Säärane vahetegemine oli ka üldiselt Vene seadustes läbi viidud. Nagu eriti Balti linnade edenemine näitab, oli nende linnade administratiivne, kohtulik ja politseiline võim magistraatide käes, kuna gildid olid nende abiorganid. Et aga viimased olid organiseeritud kodanike kogud, siis olid nad ühtlasi ka seisused selle sõna otsekoheses mõttes. Gildid ei kaotanud 1889. aasta kohtureformi läbi oma avalikõiguslike omadusi. Selle reformi põhjal läks ainult valvamisõigus gildide tegevuse üle kubermanguvalitsuse kätte ning gildide poolt valitud ametmed kuulusid kinnitamisele nende ameteis kuberneri poolt. Ka on 9. juuli 1889. a. seaduses gildid selge sõnaga nimetatud seisuslikeks asutusteks. Asja sisu ei muutu, kuigi oletada, et tähendatud reformi läbi gildid kõik oma avalikõigusliku võimu kaotasid, sest seisuslik asutus kui niisugune ei kaota sellega veel oma olemasolu, kui temalt kõik avalikõiguslikud funktsioonid ära võetakse. Nimelt jäi gildide sisemine korraldus kui ka uute liikmete vastuvõtmise viis muutmata.

Jäi alale ka gildide korporatiivne ehitus ja nende tegevuse avalikõiguslik alus.

Gildide juriidilise aluse ja nende olemasolu hävitas täieliselt riigikogu seadus 9. juunist 1920. a. Selle seaduse maksmapanekuga kaotasid meil oma jõu kõik seadused ja määrused, mis sisaldasid seisuslikke õigusi, eesõigusi ja kohustusi. Peale selle kuulutati selle seadusega tühisteks kõik endised seadused, millede gildide olemasolu oli ette nähtud. Seega lõppes gildide elu ja on neist järele jäänud ainult aineline pärandus, mille kohta on tekkinud küsimus, kes peaks olema selle päranduse seaduslik pärija.

Seadusega 9. juunist 1920. a. anti gildide liikuvad ja liikumata varandused ning nende poolt ülalpeetavad asutused vabariigi valitsemisele töö- ja hoolekandeministeeriumi kaudu, kellele tehti kohuseks ajaviitmata esitada riigikogule seaduse eelnõu üleantud varanduste edaspidise saatuse kohta. Linnade omavalitsuste poolt gildide valitsemisele antud varandused anti linnadele tagasi. Sellest ajast on möödunud juba üle kümne aasta, kuid gildide varanduste saatus on seni otsustamata. Vahepeal kutsuti ellu Kaubandus-tööstuskoda, kelle ülesanne on ühendada avalikõiguslikul alusel kaubandus- ja tööstusaladel tegutsevaid teltse, ühisusi ja isikuid nende üld- ning eritarviduste esindamise otstarbel ja valitsemise- ning omavalitsusasutuste kõikkülgseks toetamiseks viimaste peale pandud sellekohaste ülesannete täitmisel (sead. 11. detsembrist 1924. a. § 1). Nagu sellest näha, on praegusel Kaubandus-tööstuskogul just needsamad ülesanded, mis enne seda gildidel olid, kes ka kaubanduse ja tööstuse huvides, selle sõna laiemas mõttes, tegutsesid. Loomulik ja õige on seepärast, et ka gildide varandused nende suuremas ja tähtsam osas läheksid üle selle asutuse kätte, kes gildide ajalooline järeltulija on ja kes ka samade ringkondade huvide esindamiseks on ellu kutsutud, nagu seda enne olid gildid.

Ka ei pea ära unustama, et kaubanduse ja tööstuse edendamine meie ajal ei ole vähem tähtis kui vanasti, vaid seevastu tuleb ilmsiks näha, et uuemal ajal lähevad üle ikka laiemad rahvahulgad kaubanduslikule ja tööstuslikule alale ning nende tegelaste huvid nõuavad erilist hoolitsemist ja kindlustamist. Et aga seda otstarvet teostada, tuleb kaubanduse ja tööstuse avalikõiguslikul esindusel Kaubandus-tööstuskoja näol kanda hoolt, et ta oma laialist ülesannet kohastes tingimustes saaks teostada, milleks temale antavad varandused võiksid etendada tähtsat osa.

Leedu-Eesti vaheline kaubandus.

Käesoleva aasta jaanuaris sõlmiti Eesti ja Leedu vahel ajutine kaubaleping. See leping jääb jõusse seni, kui mõlemate riikide vahel sõlmitakse kestev kaubandusleping. Ajutise kaubalepingu sõlmimisel valjuti enamsoodustuse põhimõttest. Aluseks võttes n.-n. Balti klauslit on mõlemad lepinguosalisel vastastikku näinud ette erilisi tollialandusi.

Seni osutas Eesti-Leedu vaheline kaubandusbilans tunduvalle aktiivsusele Eesti kasuks, nagu selgub alljärgnevaist andmeist:

Aastad	Leedu eksport Eestisse.		Eesti eksport Leedusse	
	Tonnid	Tuhand. k.	Tonnides	Tuhand. k.
1928	112,0	52,8	3.086,6	1.489,3
1929	237,4	93,7	2.303,2	715,6
1930	987,1	123,9	2.126,4	1.295,3

Leedu eksporteeris Eestisse nahku, harjaseid, härjapeaseemet, ümbertöötamata puud ja väga vähesel arvul ka raua- ja terasekaupu. Eesti eksporteeris Leedusse puuvillalõngu, paberit ja

paberitööstuse saadusi, tsementi, mitmesuguseid masinaid (nende hulgas ka põllutöömehemasinaid), mõningaid aparate ja tööriistu ning viimasel ajal ka ümbertöötamata kivisöetõrva. 1928. a-st peale pole Eesti väljavedu Leedusse enam tõusnud, vaid on isegi tagasi läinud. Leedu väljavedu Eestisse seevastu on aga tõusnud. 1930. aastal ületab aga Eesti väljavedu Leedusse enam kui kümnekordselt sisseveo sealt Eestisse. Eestis leiaksid turgu Leedu elusloomad ja toiduained. Leedu väljavedu Eestisse (toorained ja peamiselt põllumajandussaadused, ka ümbertöötamata puumaterjal) kannatab N. Vene konkurentsi tõttu, kuid hoolimata sellest näitab 1930. a., et sel alal Leedu kaupade mahutamiseks Eesti turul võimalusi leidub.

Ka Eestile sünnitab teiste riikide võistlus Leedu turul mõnede kaupade alal raskusi. Nii on 1930. a. meie väljaveos sinna vähenenud tsement ja jalanõud, kuna puuvillalõngad, paber ja mõnede masinate väljavedu 1930. a. on kasvanud.

Tolli tõstmine lihalt ja lihasaadustelt Prantsusmaal.

„Ametlikus Teatajas“ on avaldatud valitsuse dekreet, millega tõstetakse tollid elussigadelt, põrsastelt, värskelt sealihalt, külmetatud sealihalt, lihakonservidelt ja valmissaadusilt. See valitsuse abinõu peab andma rahuldust prantsuse seakasvatatajatele kui ka lihasaaduste valmistajatele, kes juba mitmendat kuld nõudsid tõkkeabinõusid välismaa saaduste sisseveole, et panna piiri sealiha hindade langemisele. Sealiha hinnad on Prantsusmaal tõepoolest aasta jooksul langenud 35 kuni 40%. See nähtus ei avaldu aga mitte ükski Prantsusmaal, vaid on omane kõigile teistele maadele.

Suur arv põllumehi on asunud seakasvatusele ja -nuumamisele, et kasulikumat tarvitada külluses saada olevat tera- ja juurvilja, mis enesega tõi kaasa omakord küllastusnähtuse lihaturul. Prantsuse naaberriigid, kus seakasvatuse kuld ühel või teisel põhjusel on madalamad kui Prantsusmaal, on võrdlemisi tagajärjekalt müünud oma saadusi prantsuse turule. Nii on läinud aastal Saksa, Itaalia ja Hollandi Prantsusmaale saatnud enam kui 800.000 elu- või tapetud siga, mis loomulikult ei jätnud mõju avaldamata prantsuse sisehindadele. Üksikute välismaade konkurent oli seda hõlpsam, et nende valitsus maksis pree-

miad saaduste väljaveol: Saksamaa väljaveopreemiad ületasid näiteks prantsuse tollimäärad. Elussigade sissevedu Prantsusmaale on lubatud ainult Itaaliast sellekohase veterinaar-konventsiooni põhjal, mis on sõlmitud Prantsuse ja Itaalia vahel. Kuld peale Itaalia elussigade jõudis Prantsusmaale siiski ka Saksa sigu Saari piirkonna kaudu, kellega Prantsusmaal on eri tollikord maksev. Mis puutub Hollandisse, siis jõudis sealt viimasel ajal Pariisi turule tapetud sigu, mis ei leidnud turgu Londonis peekoni näol.

Peale tervete sigade tõusis läinud aastal märksa ka lihasaaduste sissevedu, peaaegaliselt selle tagajärjel, et tollimäärad neil olid madalamad. Kui cadenas seadus hakkas maksma teatud põllumajanduslike saaduste kohta, siis sai valitsus õiguse ainult lihatolle tõsta parlamendi loata, kuld lihasaaduste (vorstid, singid, konservid jne.) kohta valitsusele seda õigust ei antud. Lihale tõstis valitsus tolle juba läinud aastal, kuld lihasaaduste tollid jäid endisteks. Sellest tekkis teatud auk tollitariifis, mida välismaa saadused ära kasutasid. Nõuti valitsuselt järele andmata, et tollikaitse ühtlasele kõrgusele määrataks niisugasti lihale kui ka lihasaadustele. Üks abinõu selleks oli võtta üles lihasaadused cadenas sea-

duses. Vastav seadus võeti vastu saadikute-kojas 24. veebruaril, senatis 6. märtsil ja avaldati „Ametlikus Teatajas“ 20. märtsil.

Üksikuist aineist, millest Eesti saadused puudutatud, oleks nimetada: (minimaaltoll frankides 100 kg-lt) elussead — 150; värske sealiha, jahutatud sealiha — 250; soolatud ehk soolvees sealiha, valmistamatu pekk ja rinnad — 300;

muud osad (välja arvatud singid) — 460; sama keedetult — 390; kuivad vorstid sealihast, loomalihast — 575, vorstid salami, mortadelle, zamponi ja cotechini — 470; lihakonservid sealihast, keedetud, toosides või teistes nõudes — 400 franki.

Jüri Sammül, konsul.

Kaubandus-tööstuskoja teateid.

Kaubandus-tööstuskoja peakoosolek 11. mail 1931. a. börsisaalis.

Kell 16.30 Kaubandus-tööstuskoja nõukogu esimees hra J. Sihver avab korralise koja peakoosoleku, konstateerides, et koosolek on koja seaduse § 33 põhjal otsusvõimne, kuna koos on 66 koja liiget, nende hulgas kõigi sektsioonide hääletajad.

1. Presiidiumi ja sekretariaadi valimine.

Koja nõukogu esimees hra J. Sihver paneb ette asuda presiidiumi ja sekretariaadi valimisele. Seatakse üles kandidaadid: peakoosoleku juhatajaks hra O. Rütli, abijuhatajaks — hra J. Loosberg ja hra J. Janson; sekretäriks seatakse üles hra J. Karu ja sekretäri abiks — hra J. Lorens.

Kõik ülesseatud kandidaadid valitakse peakoosoleku poolt tähendatud kohtadele ühel häälel.

2. Koja 1930. a. aruannete kinnitamine.

Sõna saab koja juhatase esimees härra J. Puhk, kes annab pikema ülevaate majanduslikust seisukorrast nii välismail kui ka Eestis käesoleva aasta esimese veerandi kohta. Edasi kannab hra J. Puhk ette koja möödunud aasta tegevuse aruande tähtsamaid momente. — Edasi järgneb koja 1930. a. rahaline aruanne.

Kõigi sektsioonide poolt tehakse peakoosolekule ühine ettepanek:

Koja 1930. a. tegevuse ülevaade ja ettekanne majandusliku seisukorra kohta heaks kiita.

Koja 1930. a. rahaline aruanne ja bilanss, mis koja juhatase poolt esitatud ja koja nõukogu ning revisjonkomisjoni poolt õigeaks tunnistatud:

I. Tulude osas:

a) saadud maksudest ja %	Kr. 135.847,11
b) protestitud vekslite nimekirjadest	„ 19.369,50
kokku	Kr. 155.216,61

II. Kulude osas:

a) koja ja osakondade kulud	Kr. 126.196,54
b) protestitud vekslite nimek.	„ 18.994,71
kokku	Kr. 145.191,25
1930. a. ülejääk kokku	Kr. 10.025,36
ja bilanss 31. detsembril 1930. a. tasakaalus	Kr. 215.699,18 kinnitada.

Ettepanek võetakse peakoosoleku poolt ühel häälel vastu.

3. Jooksvad küsimused.

a) Koja esimees hra J. Puhk teeb juhatase nimel ettepaneku: võtta jooksvate küsimuste all arutusele koja esindaja määramine eksport-krediidi komiteesse, milline komitee asub majandusministeeriumi juures.

Peakoosolekul arvatakse üldiselt, et esindaja valimist peaks toimetama koja nõukogu. Tehakse ettepanek kuulutada vaheaeg ja vaheajal pidada ära nõukogu koosolek. Ettepanek võetakse vastu ja juhataja kuulutab 15-minutilise vaheaja.

Kell 18,45 jätkub peakoosolek.

Koja nõukogu abiesimees hra V. Hasselblatt teatab, et koja nõukogu on valinud koja esindajaks eksport-krediidi komiteesse koja juhatase esimehe hra J. Puhki.

b) Käitusvanemate ja 8-tunnilise tööaja seaduseelnõude kohta esineb peakoosolekul pikema ülevaatega koja juriskonsult hra A. Anderkopp, tutvustades peakoosolekut koja poolt nende seaduste kohta tehtud parandusettepanekutega. Peakoosoleku poolt pannakse juhatasele südamele, et viimane püüaks astuda samme selleks, et vajaliseks osutunud muudatused ja parandused nendes seadustes ka viidaks läbi.

Peakoosoleku juhataja avaldab koosoleku nimel koja juhatasele tänu energilise ja agara töö eest majanduslike ringkondade huvide kaitsmisel ja lõpetab koosoleku kell 19.45.

Kaubandus-tööstuskoja 1930. a. tegevuse ülevaade.

Muudatusi koja koosseisus.

Aruandeaasta jooksul on koja koosseisus tulnud ette mitmeid muudatusi. Koja nõukogust lahkus hra H. Orav ja tema asemele astus kandidaat hra C. Vachmann.

Nii koosnes nõukogu aruandeaasta jooksul järgmistest koja liikmeist: esimees hra J. Puhk, abiesimees hra G. Sosaar, liikmed: hrad K. Koppel, V. Hasselblatt, A. Miller, P. Luksep, J. Kops, G. Vatsel, J. Laidoner, K. Mikita, O. Zimmermann, J. Martinson ja H. Orav ja hiljem, pärast H. Orava lahkumist, hra C. Vachmann.

Koja juhatuses lahkusid aruandeaasta jooksul juhatause abiesimees hra E. Rosenvald, kelle asemele valiti juhatause abiesimeheks hra V. Prii ning vabanenud juhatause liikme kohale — kandidaat hra J. Loosberg. Aasta lõpul lahkus juhatuses ka hra J. Kukkk, kelle asemele juhatause liikmeks astus kandidaat hra K. Scheel.

Nii koosnes koja juhatus aruandeaasta jooksul järgmistest koja liikmeist: esimees hra L. Sepp, abiesimees E. Rosenvald — hiljem hra V. Prii, liikmed: H. Kolts, A. Sinisoff, V. Prii, E. Meksi ja J. Kukkk ning aasta lõpul, pärast J. Kuke lahkumist, K. Scheel.

Koja liikmete hulgast lahkusid aruandeaasta jooksul sektsioonide järgi järgmised isikud: I sekts. — Juhan Kukkk ja Leo Sepp, asemele kutsuti Hugo Ullay ja Gerhard Reuss; II sekts. — Voldemar Prii, asemele kutsuti Hans Kukkk; III sekts. — Paul Lõhmus ja Jaan Peet, asemele kutsuti Jaan Vidaja ning Martin Reinthal; IV sekts. — Hans Orav ja Hermann Mossa, asemele kutsuti Georg Stude ja Arnold Kapsi; VI sekts. — Georg Sosaar ja Gustav Virma, asemele kutsuti Joh. Westerby ning Ervin Bauer. V sekts. koosseisus aruandeaasta kestes muudatusi ei olnud.

Koosolekuid ja nõupidamisi.

Aruandeaasta jooksul on koda pidanud ühe korralise peakoosoleku (12. juunil), mil kinnitati koja 1929. a. aruanne, ja ühe erakorralise koja liikmete koosoleku (19. oktoobril), mil arutati põnevamaid majanduspoliitilisi päevaküsimusi.

Viimasel koosolekul esinesid ettekanmetega: hrad L. Sepp ja J. Puhk ainel „Meie majanduslik kriis ja selle põhjusi“; hra M. Pung — „Maksukoormatus ja maksupoliitika“; hra vann. adv. A. Kann — „Maksuvõtmise kord ja maksuprotess“; hrad M. Hurt ja R. Maim — „Tollipoliitika“.

Nõukogu pidas aruandeaasta kestes 6 koosolekut. Juhatause koosolekuid peeti aasta jooksul 21; peale selle peeti koja aruandeaasta kestes terve rida erikomisjonide koosolekuid ja nõupidamisi tähtsamate küsimuste kohta suurema osavõtjate arvuga välispoolt koda.

Sektsioonide täiskogu koosolekuid on aasta kestes peetud 14 ja sektsioonide bürood on pidanud kokku 81 bürookoosolekut.

Peale selle on aruandeaasta kestes koja osakondades peetud koosolekuid: Tartu osak. 1 peakoosolek ja 41 juhatause koosolekut ja Pärnu osakonnas 1 peakoosolek ja 26 juhatause koosolekut.

Koja tegevus aruandeaastal seaduste muutmiste ja algatuste alal.

Koja tegevus seaduste muutmiste ja algatuste alal aruandeaasta kestes on olnud üsna intensiivne. On algatatud mitu uut seaduseelnõu, mis olid vajalised meie majandusliku elu korraldamiseks, samuti on terve rida seaduste muutmisseaduste eelnõusid koja väljaja töötatud ning valitsusvõimudele esitatud. Eriti rohkesti on aga koja orgaanidele annud tööd kojale valitsusvõimude poolt läbivaatamiseks ning arvamise avaldamiseks saadetud seaduseelnõud, mis on töötatud välja ministeeriumides. Toome allpool loetelu tähtsamaist seaduseelnõudest, mille algatamisest, väljatöötamisest või üksikasjalisest sõelumisest koda kas oma orgaanide või esindajate kaudu on võtnud osa, ühes kokkuvõtlike märgetega nende seaduste vajalikkuse ja tähtsuse kohta.

1. Seadused üldise tähtsusega küsimustes.

Tolliseadustiku muutmine ja tollitariifide revideerimine. Vabariigi valitsuse poolt algatati maksvate tollitariifide revideerimist juba 1929. a. lõpul, mille ettevalmistuse tööst koda kõigi oma orgaanidega võttis innukalt osa, et kohandada tallitariife rohkem tegeliku elu vajadustele. Vaadati üksikasjaliselt läbi kogu tollitariifi kaubaliikide ja paragraafide järgi. Ühtlasi esitati koja poolt tolliseadustiku parandus selles mõttes, et vabariigi valitsusel oleks õigus mitte üksnes tollitariife tõsta, vaid ka tarvilisel korral neid alandada, kui turu konjunktuur seda rutulises korras peaks nõudma ja kui objektid, mis tollitariifis ette nähtud, kui puht-kaubaartiklid tööstuse toorainena leiavad kasutamist.

Konkursi ärahoiu kokkuleppe seaduse eelnõu. See seaduseelnõu töötati välja kohtuministeeriumis. Eelnõu näeb ette, et

kreeditoride vähemus ei saa maksuraskustesse langenud ettevõtet viia konkursi alla, kui kreditoride enamus on selle vastu. Säärased seadused on hea eduga maksvusel paljudes välisriikides, kuid Eestis on selline seadus veel uudiseks. Koda põhimõtteliselt pooldas seadust, jättes endale vabaduse selle sisulisel läbivaatamisel riigikogu komisjonides teha tarvilisi parandusi.

Endiste gildide varanduste korraldamise küsimus. See küsimus on kojas ka eelmistel aastail mitmel korral olnud arutusel. Aruandeaastal töötati kojas välja vastav seaduseelnõu ja esitati vabariigi valitsusele. Loodetavasti leiab nüüd gildide varanduste korraldamine oma lõpliku lahenduse.

Narva kose kontsessiooni küsimust on koja organid arutanud ja asunud seisukohale, et tuleks pooldada kose jõu osalist kasutamist õlitööstuses tingimusega, et see ei oleks takistuseks suure kontsessiooni väljaandmisele, kui selleks soovija peaks leiduma.

Kaubalepingute alal välisriikidega oli koja organidel aruandeaastal rohkesti tööd. Õige keerukaks osutus vahekord Soomega. Soome põllumehed ja osalt ka tekstiiltöösturid nõudsid lepingu revideerimist sihiga, et kaitsta oma põllumajandus- ja tööstussaadusi, ja panid ette tõsta sisseveotolle Eesti saadusilt. Seda nõudmist tuli osalt rahuldada, otsides ühtlasi kompensatsiooniga ja lepitavaid momente huviringkondade vahel. Selleks pidi koda koguma rohkesti kõiksugu andmeid ja materjaale, tuli korraldada töösturite nõupidamisi, võtta vastu soome töösturite esindajaid, teha kahel korral vastukülaskäike Soome paberi-, metalli-, tekstiil- ja klaasitööstuse esindajatele jne. Aruandeaasta lõpuks ei jõutud Soome-Eesti kaubanduslepingu sõlmimise tööga veel lõpule. Paralleelselt Soome-Eesti kaubanduslepingu sõlmimise tööga kestsid ka läbirääkimised Eesti-Läti, Eesti-Leedu ja Eesti-Prantsuse kaubanduslepingute sõlmimise kohta, milleks samuti tuli koguda andmeid ning materjaale. Eesti-Soome kaubaleping on juba alla kirjutatud ning kummaltki poolt ratifitseerimiseks esitatud. Eesti-Läti lepingu asjus kestavad läbirääkimised edasi, kuna Eesti-Leedu ajutine leping on juba jõusse astunud.

Tollirahu konventsioon. Aasta alul võttis majandusminister osa sellekohasest rahvusvahelisest konverentsist Genfis. Arutades tähendatud konventsiooni põhiluseid asus koda seisukohal, et valitsus ei peaks võtma enda peale mingisuguseid kohustusi ühenduses mainitud konventsiooniga, vaid peaks ootama ära suurte töös-

tusriikide suhtumise sellele küsimusele. Motiivideks toodi meie majanduse algeline seisukord, kuna ta püsib veel oma arenemise esimesil astmel. Edasi motiveeris koda oma seisukohta meie väliskaubanduse väikese ulatuse ning osatähtsusega suurriikide väliskaubandusega võrreldes. Kahjuks aga ei leidnud koja seisukohad valitsuse esindajate poolt küllaldast hindamist ja Eesti sidus end tollirahu konventsiooniga, ilma et sellest oleks loota erilist tulu.

Kreditaasutuste seaduse eelnõu, mis algatatud juba 1928. a., sai aruandeaasta jooksul kindlama kuju. N. Kõstneri poolt koostatud esialgne kava töötati koja vastavate organide ja pankade ühingu juhatuse ühisel koostööl põhjalikult läbi.

Veksliseaduse eelnõu ja Rahvasteliidu kava veksliseaduste ühtlustamise kohta. Selles küsimuses on koda energiliselt kaasa töötanud. Seaduseelnõu ise, mis on koostatud kohtuministeeriumi poolt n.-n. eestistamise korras, oli redaktsiooniliselt ebaõnnestunud tõlge praegu maksvast veneaegsest veksliseadusest, mis sisaldas kõik puudused, mis praktilises elus selle seaduse käsitamisel ilmsiks tulnud. Koda tegi oma seisukoha teatavaks majandusministrile ja kohtuministrile, juhtides ühtlasi tähelepanu sellele, et Rahvasteliidus on töötatud välja veksliseaduste ühtlustamise konventsiooni kava. Koda esitas oma ettepanekud veksliseaduse eelnõu kohta riigikogu komisjonile.

Tšekiseaduse muutmise küsimus. Pankade ringkondadest tulnud ettepanek tšekiseaduse muutmise kohta, ettedateeritud tšekide asjus, tunnistati koja poolt otstarbekohaseks ja koda toetas oma poolt seda algatust, miline leidis poolehoidu ka majandusministeeriumis. Selle seaduse võttis riigikogu vastu 25. novembril 1930. a.

Kõlvatu võistluse vastu võitlemise seaduse eelnõu on pikemat aega olnud päevakorral. Eelnõu ootavad pikisilmi nii töösturid kui kaupmehedki; koja poolt on eelnõu kohta esitatud vastavad parandusettepanekud. Praegu on seadus riigikogu komisjonides läbivaatamisel.

Eesti Panga pangatähtede uute kupüüride suuruse kohta on koda vastava soovivaaldusega pöörnud Eesti Panga poole, nimelt et lastaks välja pangatähti ka 100-kroonistes kupüürides.

Peale loeteldud küsimuste on kojas läbivaatamisel olnud veel terve rida üldise tähtsusega

seaduseelnõusid ja algatusi, mille kohta koda on avaldanud oma arvamist või esitanud parandusettepanekuid. Nimetame siin vaid administratsiooni seaduse eelnõu, äriramatute seaduse kava, riigi hangete seaduse eelnõu, pärandusmaksu muutmise seaduse algatust, kuritahtlike pankrottide vastu võitlemise algatust jne.

Muid üldise tähtsusega küsimusi.

Edasi on kojas olnud arutusel terve rida üldtähtsusega küsimusi, milliseist nimetame esijoones:

Koja juhatuskirja muutmise küsimus. Koja juhatuskiri valmistati 1925. a. koja elluviimiseks moodustatud ajutise komitee poolt. Sel puhul ei olnud ajutisel komiteel küllaldast ülevaadet neist ülesandest, mis kojalt tegelikus elus tuleb täita, samuti ei olnud ajutisel komiteel küllaldast ettekujutust, kuidas koja sisemist tegevust tuleks kõige otstarbekohaselt korraldada. Nii selgus aastate jooksul, et juhatuskiri, mis koja tegevust peaks reguleerima, on osalt puudulik ja ta tuleb muuta tegeliku elu jaoks painduvamaks. Juba eelmistel aastail oli see küsimus tõstetud üles, kuid lõplik lahendamine lükati edasi. 1930. aastal asus koja juhatus juhatuskirja revideerimisele, millise ülesande kallal töötasid kaasa kõik koja orgaanid. Aruandeaasta lõpul koostati juhatuskirja muutmise eelnõu lõplikul kujul. Koja peakoosolekul, mis peeti ära jaanuarikuus 1931. a., võeti mainitud eelnõu ühel häälel vastu. Aruande koostamisel oli juhatuskirja muutmise eelnõu vabariigi valitsuses kinnitamisel, kust teda veel pole tagasi saadud.

Koja esinduste asutamise küsimus Narvas, Rakveres ja Valgas. Majandusorganisatsioonide poolt vastavais linnades on kojale tulnud sooviavaldusi asutada Narvas, Rakveres ja Valgas koja osakonnad. Arvestades asjaolu, et neis linnades leidub väga vähesel arvul koja liikmeid, mis ei õigusta osakonna ülalpidamiseks tarvisminevate kulude tegemist, otsustas koda nendes kohtades asutada oma esindused.

Majandusinformatsiooni korraldamise küsimust on koda põhjalikult kaalunud ja jõudis otsusele, et selles asjas ei ole mõtet erilisel koormata meie välisesindusi ja konsuleid. Meie tähtsamad ekspordöörid omavad ise vajalised informatsiooniallikad, kust ammutatakse tarvilisi teateid. Soovitav on, et saat-

konnad ja konsulid, tundes kohapealseid olusid, annaksid vastuseid üksikuile neile ettepanud küsimustele ja aitaksid meie ettevõtete esindajail tarbekorral sõlmida tutvust vastavate äride ja asutustega valismaal, mis hõlbustaks ühenduste loomist.

Osavõtt III Balti riikide majanduskonverentsist Kaunases (16. ja 17. VI 1930). Balti riikide majanduskonverentsist võttis koda aruandeaasta jooksul osa 7 esindajaga, nimelt: hrad J. Puhk, M. Hurt, H. Kolts, V. Hasselblatt, A. Miller, A. Paulson ja V. Grohmann. Konverentsil esinesid referaatidega hra R. Berendsen ainel „Millises suunas peab arenema Eesti, Läti ja Leedu tollipoliitika“, H. Kolts — „Balti riikide koostöö tehniliste jõudude vahetamise alal“ ja V. Hasselblatt — „Riik ja kutsealaline seisus“.

2. Maksustamise alal.

Maksustamise alal on aruandeaasta jooksul olnud arutusel mitmed kaugele ulatuva tähtsusega seaduseelnõud, mis nõudsid koja organidelt rohket tööd. Nendest nimetaksime kõigepealt:

Läbikäigumaksu seaduse eelnõu. Majandusministri hra Zimmermanni korraldusel oli maksudevalitsuse poolt koostatud läbikäigumaksu seaduse eelnõu, mille järgi kõik sisseveetavad kaubad tollil ja kodumaal valmistatud tööstustooted tööstusasutustest väljalaskmisel oleksid kuulunud läbikäigumaksu alla. Koda asus eelnõu kohta esitatud kujul eitavale seisukohale, milline leidis ka valitsuse pooldamist.

Maksukorralduse seaduse eelnõu. Eelnõu töötati välja majandusministeeriumis ja leidis kojas põhjalikku läbitöötamist. Parandused ning muudatused selle eelnõu kohta esitati koja poolt majandusministeeriumile. Kuna see seaduseelnõu pole veel jõudnud riigikogusse, ei saa lõpptulemusi veel kokku võtta. Niipalju on siiski teada, et majandusministeerium on koja ettepanekuile suhtunud heatahtlikult.

Tööstusmaksu valdade heaks. Juba aastate eest tõsteti Kojas üles küsimus valdade heaks võetava tööstusmaksu kaotamise kohta, kuna see maks koormab maal asuvaid tööstusettevõtteid ja on oma jaotusviisilt ebaõiglane (üksikud vallad saavad tulu sellest maksust, kuna suurem osa valdu mitte). Vastav seaduseelnõu esitati juba aastate eest vabariigi valitsuse kaudu riigikogule, kuid riigikogus ei leidnud eelnõu poolehoidu ja lükati omavalitsuskomisjoni poolt tagasi. Aruandeaasta jooksul koda astus uuesti samme ja praegune majandusminister an-

dis küsimuse erikomisjoni kätte, mille töödest koja esindajale on võimaldatud osa võtta. Kuna ka maksude valitsus on asunud seisukohale, et valdada heaks tööstusmaksu võtmine nõuab reformeerimist, siis võib loota, et komisjoni töö annab soovitavaid tulemusi.

Juriidiliste isikute maksuseaduse eelnõu. See seaduseelnõu on teatud vaheaegadega püsinud päevakorral juba 1926. a. peale. Kaubandus-tööstuskoja pealekäimisel võttis majandusministeerium 1929. a. lõpul seaduseelnõu uuesti üles, et see viia riigikogu päevakorda. Seaduse elluviimisega loodeti eesti ajal asutatud ettevõtetele kergendusi maksustamise alal ja ajakohasemat ning õiglasemat maksualuse kasu arvestamist maksnikele. Kuid koja märgukirjad, mis sel puhul majandusministrile esitatud, kui ka teised sammud ei annud tagajärgi, kuna majandusministeeriumist kuulutati peatset üldise maksureformi tulekut, mis pidi andma uue aluse ka juriidiliste isikute maksustamisele, ning juriidiliste isikute maksuseaduse eelnõu jäeti kõrvale.

Maanteedemaksu seaduse muutmise ühenduses tuli kojal kibeidasti võidelda selle muutmisega tööstuslikelt ettevõteteilt võetava teedemaksu pärast.

Vabariigi valitsusele esitati Koja poolt põhjalik märgukiri, käidi isiklikult teede- ja majandusministri juures asja üle rääkimas. Koja esindaja kaitses töösturite nõudmisi riigikogu alam- ja üldkomisjonides. Töösturite soovidest leidis ainult osa rahuldamisest. Maal asuvaile ettevõtetele tekkis uus maksukoorem kinnisvaramaksu suuruses. Kahjuks kustutas riigikogu seaduse eelnõust paragraafi, mis nägi ette majandusministri õiguse vähendada ja tarbekorral koguni vabastada ettevõtteid teedemaksust.

Tulumaksu vähendamise seaduse eelnõu asjus avaldas Koda oma arvamist selles mõttes, et 10% alandamisega mingit erilist kergendust maksnikele ei tooda. Ka ei saavuta see samm kaugeltki neid tagajärgi, mida tulumaksu vähendamisest taheti oodata, nimelt kapitalide kogumist maksnike juures. Koda soovitas maksunormi määrata mitte üle 25% ja maksualuse sissetuleku tabelile anda märksa aeglasema tõusu. Kahjuks jäeti need soovid tähele panemata. Edasi on laevasõidu huvides palutud majandusministeeriumi anda käiku tulumaksuseaduse muutmise seaduse eelnõule, mille tagajärjel oleks võimalus laevade „Survey-remontideks“ summasid ette reserveerida ja muuta vana-
dele laevadele amortisatsiooni protsente.

Obligatsioonimaksu seaduse eelnõu. See majandusministeeriumis väljatöötatud eelnõu oli kojas arutusel. Obligatsioonimaksu sisseseedmine tunnistati soovimatuks ja majandusministrile esitati vastav märgukiri. See eelnõu ei leidnud ka riigikogu rahaasjanduse komisjonis poolehoidu ja jäi seal peatuma. Kuuldavasti on uus majandusminister nüüd selle eelnõu riigikogust tagasi võtnud.

Konsulaarmaksu määrade tõstmise kavatsuste vastu, mis meie laevasõitu riivab, on koda kõige energilisemalt võidelnud, esitades selle kohta hästi põhjendatud seisukohad.

Tööstus-kaubanduse keskmiste puhaskasu protsentnormide kindlaksmääramine 1930. aasta peale. Koja poolt kutsuti kokku vastavad huviringkonnad ja vaadati läbi keskmised puhaskasu normid nii kaubandus- kui ka tööstusettevõtete kohta. Rasket majandusaastat silmas pidades suudeti mitmeid norme tunduvalt vähendada. Paljud normide vähendamised võeti arvesse ka normide lõplikul kindlaksmääramisel maksudevalitsuses.

3. Koja tegevus kaubanduse küsimustes.

Puht-kaubanduse kohta käival alal on kojal aruandeaastal olnud palju tegemist eriti just üksikute, sageli üsna kaugele ulatuva tähtsusega küsimuste lahendamiseks. Kuid siingi on olnud mõned seaduseelnõud, millest toome lühikese ülevaate.

Piirituse ja alkoholiliste jookide müügi seaduse muutmise. Sellele küsimusele anti algatus Tallinna võõraste-maja- ja restoraanipidajate ühingu poolt ja koja ülesandel koostas nõunik hra R. Berendsen vastava eelnõu, mis koja juhatusel poolt heaks kiideti ja majandusministrile esitati. Kuna majandusministeeriumil oli kavatsus mainitud seadust laiemas ulatuses muuta, siis töötati koja eelnõu ministeeriumis ümber, kusjuures aga koja ettepanekud suuremalt jaolt kõik arvesse võeti. Seaduse eelnõu jõudis aruandeaasta jooksul riigikogusse, kuid kuni aruandeaasta lõpuni ei leidnud ta seal veel vastuvõtmist.

Äriraamatute seaduse muutmise. Koja Tartu osakond algatas vene kaubanduseaduse muutmist ses osas, mis käsitab äriraamatute pidamise sundust, sest veneaegne äriraamatute seadus tundub liialt mahajäänuna, nõuab liig keerulist raamatupidamist ja bürookraatlikku tõenduste esitamise viisi, mis teeb äriinimestele võimatuks äriraamatuid pidada ja nende abil maksuametis kaitset leida ülekohtuse

maksustamise puhul. Ajakohane seaduse eelnõu, vastavalt uemaile kultuurriikide koodekseile, nimelt Saksa ja Itaalia omadele, töötati välja koja Tartu osakonnas Tartu ülikooli õppejõudude osavõtul ning vaadati läbi kohalike kohtutegelaste poolt, kes eelnõu heaks kiitsid. Eelnõu järgi põlnud äriiraamatute pidamist mõeldud kõigile teha sunduslikuks, küll aga oleks äriiraamatute korralik pidamine võimaldanud neid kasutada kui ümberlõkkamatuid tõendusäri läbikäikude ja nende resultaate suhtes, milliseid maksuametid on kohustatud arvestama. Küsimus on kojas veel lõplikult otsustamata.

Muid kaubandusse puutuvaid küsimusi.

Tollikrediidi küsimus. Majandusministri korraldusel ütles tolliamet üles kõik tollikrediidid, määrates tasumiseks liig lühikese tähtaja, mis ähvardas viia raskustesse importija speditsoonärid, kes olid kasutanud tollikrediite. Kaaludes tekkinud seisukorda asus koda seisukohale, et siin tuleb astuda välja tollikrediiti kasutanud firmade kaitseks, ja kojalt läkski korda tunduvalt pehmemdada majandusministri esialgset otsust.

Vabalao asutamise küsimus Tallinna. Vabalao asutamise küsimus on vana-maid küsimusi, mis juba vene ajal kerkis päevakorrale, aga tänini pole lahendamist leidnud. Aruandeaasta jooksul korraldati kojas selle küsimuse arutamiseks mitmed nõupidamised, kus vabalao asutamine tunnistati tarviliseks. Nõupidamiste otsused on saadetud majandusministeeriumi, kus see küsimus nüüd ootab lahendamist.

Kodumaa riidekauba müügi korraldamise küsimus ja miinimum-hinnakirja koostamine. Kodumaa riidekauba müügi korraldamiseks ja hindade ühtlustamiseks korraldati kojas nõupidamine, millest võtsid osa Rahvapanga direktor hra A. Kask'i eesistumisel riidekaupmeeste ja riidetöösturite esindajad. Müügikorralduse kui ka miinimum-hinnakirja kohta lepiti kokku, kuid aruandeaasta jooksul pole läinud korda seda täies ulatuses läbi viia.

Sildimaksu ärakaotamise küsimus. Mõnedes Eesti linnades, eriti Tallinnas, võtab linnavalitsus ärisiltidelt linnamaksu. Ärimaksuseaduse § 488 põhjal on aga äriettevõtte kohustatud ärisilte välja panema. Kojalt arvates ei võiks äride sildid, mis seadusega sunduslikuks tehtud, kuuluda maksustamisele. Kojalt tehti Tallinna linnavalitsusele sildimaksu

kaotamiseks vastav ettepanek, mille tagajärjed praegu veel pole selgunud.

Kaupluste lahtioleku aja küsimus. Kuna kaupluste lahtioleku aja kindlaksmääramine kuulub maksivate seaduste järgi omavalitsuste kompetentsi, siis määras koda oma esindajaid Tallinna linnavalitsuse poolt moodustatud segakomisjoni, kus kauplemise aja küsimus oli otsustamisel. Komisjoni töö ei annud aruandeaasta jooksul mingeid tulemusi ja kaupluste lahtioleku aeg jäi Tallinnas 1930. a. endiseks.

Linakaubanduse korraldamine. Linakaubandusel on Lõuna-Eesti kohta eriline tähtsus. Kahjuks on aga tulnud ette juhtumeid, kus eesti linade hulka segatakse halvemat välismaa kaupa, mistõttu eesti lina hea kuulsus välismaal kannatab. Linakaubanduse korraldamiseks ja ebakorreksete võtete ärahoidmiseks on koda korraldanud linakaupmeeste koosolekuid, mille tulemused on antud edasi majandusministeeriumile.

Vene Nõukogude Liidu kaubanduslike ettevõtete asutamise küsimus Eestis. Vene Nõukogude Liidu võimude poolt oli esitatud majandusministeeriumile kinnitamiseks n. n. a.-s. Sovtorgfloti Eesti osakonna põhikiri, mille kohaselt SSSR valitsusel oleks õigus asutada kogu Eestis igasuguseid kaubanduslikke ettevõtteid. Mõned kaupmeeste seltid avaldasid sel puhul koja ees protesti Nõukogude Vene kaubanduslike ettevõtete asutamise vastu Eestis, millised seisukohad on omased ka kojale.

Kaubandusdeputaatide ametisse seadmise küsimus. Ärimaksuseaduse §§ 438, 442 ja 443 näevad ette äride ja töönduste revideerimiseks kaubandusdeputaadid. Terves reas Eesti linnades ei ole neid deputaate valitud. Kojalt juhatus tegi II sektsioonile ülesandeks kaaluda küsimust, kas on otstarbekohane kaupmeeste poolt valitavaid kaubandusdeputaate seada ametisse. Sektsioon asus säärase instituu-di asutamise kohta eitavale seisukohale, millega koda ka ühines, ja küsimus langes seega päevakorralt ära.

Uue arvepidamise viisi kokkuseadmise küsimus väikeettevõtete tarvis. Väikeettevõtjaskonnas on korduvalt kaevatud selle üle, et raamatupidamine väikeärdes on liialt keeruline, läheb seega ka kalliks, mistõttu väikeäridel tegelikult osutub võimatuks tõestada äri läbikäike arveraamatutega, ühtlasi aga ka nõuda maksustamist raamatute alusel. Soovitakse muuta sellekohaseid veneaegseid seadusi ja valmistada uus, lihtsustatud

süsteem arvepidamiseks väikeettevõteteis, mis ka koja vastavas sektioonis aruandeaastal koostati esialgse kavana ühes selle juure kuuluva seletuskirjaga. Juhatus pole seda küsimust veel arutanud.

Äriettevõtete ülirohke vastu võitlemine. Meil on kongressidel ja majanduskonverentsidel alati rõhutatud, et Eesti äriettevõtteid on üldiselt liig palju tegutsemas, eriti kui arvesse võtta nende ettevõtete kiiret juuretakkimist pärast maailmasõda. Kaubanduse alal, kus uusi väärtusi juure ei looda, on nende ettevõtete ülirohkus veel vähem sallitav kui näiteks tööstuses või põllumajanduse alal. Koda asus seisukohale, et uuesti avatavate äriettevõtete suhtes tuleb panna maksma mõningaid kitsendavaid nõudmisi. Küsimus kui väga laiaulatuslik ja tähtis seisab ka 1931. a. tegevusülesannete hulgas.

Käsitöökäitlejate küsimus. Et rändkaupmehed, keda viimastel aegadel on õige palju siginenud juure, kaubitsevad hooaegadel ja enne pühi päris suurejooneliselt, kuid seejuures vajalike maksude õiendamise hoiavad kõrvale, otsustati juhtida võimude tähelepanu seda liiki kaupmeeste kontrollimisele.

Kaupmeeskonna, eriti väikekaupmeeste, kultuuriliste ja kutseliste nõuete rahuldamiseks korraldati loenguid piima ja piimasaaduste üle, ühenduses omavalitsuste poolt väljaantud erimäärustega piimasaaduste müügi korralduse kohta. Loenguid peeti Tallinnas ja Tartus vastavate eriteadlaste poolt. Osavõtt osutus õige rohkearvuliseks. Samuti võimaldati kaupmeestele ühine Soome tööstus-kaubanduslikule messile Helsingis 1930. a.

4. Tööstuse küsimusi seadusandluse alal.

Tööstusliku töö seaduse §§ 318, 403, 406 ja 435 muutmise seaduse eelnõu. Koda saatis pikema märgukirja vabariigi valitsusele tööstusliku töö seaduse §§ 318, 403, 406, 455 paranduse tarvidusest. Selles soovitati kärpida haigekassade õigusi ja teha vahet haiguspäevade abirahade suhtes õnnetusjuhtumite ja harilike haiguste kordadel. Teiseks soovitati hooajatööde ja laevade laadimise ja tühjendamise alal tööliste kinnitamist toimida õppimata tööliste keskmise teenistuse alusel. Haridussotsiaalministeeriumi teatel ei saavat see seaduseelnõu üldse käiku.

8-tunnilise tööpäeva seaduse eelnõu. Eesti sotsialistliku töölispartei riigikogu rühma poolt töötati välja ja esitati riigi-

kogule vastuvõtmiseks 8-tunnilise tööpäeva seaduse eelnõu. Tähen datud eelnõu oli koj as arut usel ja koda, pidades silmas praegust tööstuses valitsevat olukorda, ei saanud seda eelnõu pooldada. Praegu on aga päevakorral uus tööaja seaduseelnõu, mille kohta koda on teinud oma seisukohad valitsusele teatavaks.

Meistrite, õppinud tööliste ja tööstusõpilaste seadus, mis pikemat aega riigikogu komisjonides oli läbivaatamisel, muutus riigikogus tehtud muudatusettepanekute tõttu tööstustele ebasoodsaks. Riigikogu üldkomisjon lükkas aga koja ettepanekul suure osa tehtud parandusi tagasi. Seadus on nüüd riigikogu poolt vastu võetud. Olgugi et see seadus vastu võetud kujul täiel määral ei rahulda tööstureid, võib siiski loota, et tema elluviimine aitab kaasa tööoskuse kõrgemale järjele tõstmiseks.

Riigi tööstusettevõtete, ärikohade ja viljapuuaedade omanduseks andmise seaduse elluviimisega seotud küsimused. Nagu üldiselt teada, pandi koja ettepanekul maksma seadus, millega riigistatud maal asuvate tööstusettevõtete kasutajale anti võimalus osta ettevõtteid eraomanduseks. Et seaduse elluviimist kiirendada, selleks astus koda rea samme. Eraomanduseks müüki loodab põllutööministeerium teostada kolme aasta kestes.

Mitmesuguseid muid tööstusse puutuvaid küsimusi.

Piirituse-eksporti küsimus. Eestis töötab ümmarguselt 120 piiritusvabrikut, mis erilise raskusega keermise kartulisaagi juures 50 miljonit kraadi piiritust võivad välja põletada. Seda kvantumi piiritust ei tarvita siseturg üksi kõike ära. Koda leidis, et eesti piirituse ekspordiks tuleks luua soodsamaid tingimusi ja piiritust, nagu see tehniliselt osutub võimalikuks, jõuainena võtta tarvitusele. Valitsuses leidis see küsimus tänuväärset vastukaja, mistõttu loodigi piirituse-eksportiks uued korraldused, kuna aga piirituse kui jõuaine kasutamise küsimus veel pole leidnud lahendamist.

Riigi ettevõtete tegevuse laiendamise. Möödunud aastal tuli koja juhatusel veel kord esitada märgukiri majandusministrile riigi ettevõtete tegevuse laiendamise pärast aladel, kus rahuldavate tagajärgedega tegutses seni eraalgatus, nimelt valge peaga viina müügile laskmise pärast riigi viinamonopoli valitsuse poolt. Täpselt aasta kulus enne kui koja märgukirjale saabus ministeeriumilt vastus, et riigi „valge peaga“ siiski tuleb turule.

Välismaalaste ametispidamise load. Õige mitmel korral otsiti töösturite poolt koja abi välismaalaste palkamise ja ametispidamise lubade pikenduse saavutamiseks ametasutustelt. Neid soove suudeti rahuldada. Ühtlasi leidis koda soovitavaks, et vabariigi valitsus oma naaberriikidega sel alal sõlmiks kokkuleppe, mille järgi vastastikku teatav arv kõrge kvalifikatsiooniga ametmehi lubatakse üksteise piirides olevais ettevõtteis tegutseda. Olukord kõigis väikeses riikides on säärane, et teataväl aladel väga raske on häid ja osavaid meistreid ja tehnikuid leida. Tarvis on ka, et säärased jõud *sagedamini* vahetaksid kohti, et suuremaid kogemusi omandada. Kui liikumine on nii takistatud nagu praegu, siis peame oma edenemises teistest maha jääma. Selle mõtte ja kava teostamisele asuti aruandeaastal sellega, et ta Balti riikide majanduskonverentsil kanti ette ja soovitati ühtlaseks käsitamiseks.

„Eesti nädala“ ja „Propagandanädala“ korraldamise katsed. Silmas pidades Eesti tööstuse rasket olukorda ja kaubabilansi passiivsust võttis koja Tartu osakond üles küsimuse korraldada Eesti tööstuse toodete ja Eesti saaduste propagandat „Eesti nädala“ korraldamisega ja hiljem propagandanädala organiseerimisega. Selleks korraldati mitmed töösturite ja kaupmeeste vahelised nõupidamised koh. omavalitsuste esindajate osavõtul. Toetuse saamiseks pöördus koja Tartu osakond koja poole, kuid et kool eelarves vastavad summad puudusid, tuli kavatsustest, millised võrdlemisi suurte kuludega on seotud, loobuda. Osakond pöördus siiski ajakirjanduse poole üleskutsega Eesti toodete propagandaks, kuid tulemusteta.

Metallitööstuse tollikaitse küsimus. Aasta lõpul tõusis päevakorradele metallitööstuse tollikaitse küsimus, mis riigi majandusnõukogus sektsiooni ja teiste koja esindajate osavõtul kuuel istungil oli ainsaks vaidlusaineks. Ühistegelaste ja riigi ettevõtete ja asutuste esindajate vastuseisumisele vaatamata kujunes lõpuresolutsioon metallitööstuse kaitse tarviduse avalduseks.

5. Koja tegevus laevasõidu alal.

Koja tegevus laevasõidu alal seisib üldiselt endise töö jätkamises nende ülesannete täitmisel, mida Kaubandus-tööstuskoja seadus laevasõidu alal näeb ette ning mille eesmärgiks on kodumaa laevasõidu ringkondade koostöö selle majandusala arendamiseks ja mitmete avalikõiguslike funktsioonide täitmiseks. Tegevusest märgime tähtsaimad momendid:

Aruandeaastal astus koja juures tegevusse sadama ja mereasjanduse komisjon, millest vastava määruse järgi võtab osa: 3 laevaomanike, 2 eksport-importkaubanduse, 1 suurtööstuse, 1 pankade, 1 ühistegelise eksport-importkaubanduse ja 1 maaklerite ühingu esindaja, nii et komisjon koosneb kõigi tegelike äri-ringkondade esindusest, kes ligemalt on huvitatud sadama tegevusest, laevasõidust ja merekaubandusest. Komisjon pidas aasta jooksul terve rea koosolekuid ning tema tegevus näitas, et seega on nende laialise tähtsusega majandusküsimuste lahendamine asetatud praktilisele ja õigele teele.

Ühenduses sadamakomisjoni asutamisega võttis koda enda peale Tallinna sadama-artelli ja sadama sisemise korra küsimuste lahendamise, töötades välja aasta kestes uued põhimõtted töö korraldamiseks, samuti kui uued artelli taksid, mis peavad andma üle 20.000 krooni kokkuhoidu kaupmeeskonnale. Ühtlasi algatati teisi sadama korraldusse puutuvaid küsimusi.

Kaubalaevastiku arendamise küsimusi. Aasta jooksul astuti terve rida samme kaubalaevastiku arendamiseks ning selle majandusala vääriliseks tunnustamiseks teiste majandusalaade kõrval. Läänud aastal tuli kaubalaevastikul üldse võidelda väga suurte raskustega. Kuigi aasta algas võrdlemisi heade lootustega, kadusid need juba kevadel, kui sai selgeks, et prahiturg, mis oli alanud langemise tähe all, seda jatkas ka suvel ning isegi sügisel, nii et keskmine praht oli aasta läbi 20—25% alla 1929. aasta hindade, langedes paljudel vedudel isegi alla 1913./1914. aasta normi. See tabas Eesti kaubalaevastikku iseäranis seetõttu, et eriti suur prahite langus oli just neil vedudel, mis on tähtsad Eesti laevasõidule — nimelt metsa- ja süteveod. Ka tabas prahite langemine kodumaa rannasõitu, kus üldiselt tegevus oli vähene. Vaatamata säärasele halvale konjunktuurile osutus 1930. aasta rekordseks kaubalaevastiku suurenemise alal, nimelt oli juurekasv 17.571 br. reg.-tn., mis on seletatav seega, et 1929. aasta oli võrdlemisi hea aasta, mis andis teatavaid ülejääke ja võimaldas laevade amortisatsiooni arvel summasid reserveerida. Teisest küljest võis märgata usalduse tõusu Eesti lipu vastu, nii et võimalus oli ka välismailt laenu saada. Mis aga puutub krediitidesse kodumaa pikaajaliste krediitide asutustest, siis peab märkima, et nagu 1929. aastalgi jatkas valitsus ka 1930. a. sama poliitikat — ei avatud uut krediiti laevanduse alale, vaid suleti isegi osa endiste laevasõidu krediitide ülejääke.

Sammudest kaubalaevastiku arendamise alal oleksid märkida tähtsamad:

Krediitide alal esitati koja poolt aasta jooksul valitsusele mitu märgukirja, nõudes krediitide andmisel majandusaladele laevasõidu vääriolist tunnustamist ning riigi majandusnõukogu otsuste täitmist. Kuigi valitsus neile avaldustele soovitaval määral ei tulnud vastu, siiski leiti võimalus nii mõnegi laeva juuresoetamisel anda ka riiklikku pikaajalist krediiti.

Laevaliinide toetusfondis oli aasta jooksul käsitada 50.000 krooni ning selle jaotamisest võttis koda oma esindaja kaudu osa.

Eesti lipu all uute laevaliinide soetamises aasta jooksul ei jõutud edasi. Kavatsusel oleva Eesti-Inglise liini asutamise küsimus seisib majandusliku konjunktuuri selgusetuse tõttu.

Aasta teisel poolel, ühenduses ennenägematu kriisiga laevasõidu alal, mis ei võimaldanud paljudel juhtumil ülejääke pealetulevate laenude tasumiseks, esineti koja poolt valitsuse kui ka Pika-laenu Panga ees, et võimaldataks järjekorraliste pikaajaliste laenude maksutähtsaja edasilükkamist kuni kriisi möödumiseni. See sooviavaldus leidis valitsuse poolt teatavat tunnustust ning selle alusel on nii mõnedki tähtpäevad lükatud edasi. Laevasõidu laenude protsendi allaviimine kuni 6%-ni, vastavalt riigi majandusnõukogu otsusele, ei annud tagajärgi ka 1930. aastal, vaatamata astunud sammudele.

Uue sadamamaksude tariifi ja Läti-Eestikonventsiooni, samuti kui sadamamaksude seaduse lõplikust väljatöötamisest võeti aasta jooksul aktiivselt osa ning peeti selleks mitmed erinõupidamised. Töö tagajärjel valmis võimalus sadamamaksude seaduses kui ka konventsioonis viia läbi mitmed tähtsad uuendused laevasõidule, samuti ka maksude alandamised ja õiglasemaks muutmised. Iseäranis oleks märkida ballastis ja osalise laadungiga laevade maksu vähendamist, samuti kui mitte puhtkaubanduslikul otstarbel sadamasse tulevate laevade maksust vabastamist (remondiks, süte või proviandi võtmiseks), samuti ka kaubamaksu liikide õiglasemat jaotamist ja 20-tn. laevade maksustamise ühtlustamist suuremate laevadega, samuti kui meresõidus kuni 10 ja sissesõidus kuni 5 br.-tn. laevade maksustamist.

Meremeeste seaduse §§ 6 ja 41 põhjal laevaomanikele pandud raske kohustuse vastu laevaõnnetuse puhul esineti ettepanekuga, et need kohustused kaotataks või neid vähemalt vähendataks. Kuid veeteede valitsuse vastuseismise tõttu ei annud need sammud veel tagajärgi, mis eriti meie purje-

laevastikule oli koormav, laevaomanikule tihti hävitav.

Purjelaevastiku juhtkonna küsimuse kergendamiseks toetati purjelaevade tüürimeesteks kipparite õiguste laiendamist, mille toetus andis tagajärgi.

Seadused, konventsioonid ja määrused.

Töötati koja VI sektsiooni või sadama ja merikaubanduse komisjoni poolt läbi järgmised arvamise avaldamiseks saadetud seadused või määrused ning avaldati seisukohad:

Uue dispašiseaduse kohta võeti lõplikud seisukohad ning teatati mereseaduse komisjonile, mille juures võib märkida, et üldiselt koja seisukohad peaaegu kõik täitmist leidsid ning lootus on saada kõigiti ajakohast dispaši korraldust. Ka teatavate jäävigastuste üldavariisese lugemine jääb meie uue seaduse järgi jõusse.

Lootsiasjanduse uue seaduse kohta avaldati samuti lõplikud seisukohad, pooldades lootsimise koondamist ühte soliidsesse organisatsiooni.

Koja poolt töötati läbi ja avaldati kokkuvõtte kahe tähtsama rahvusvahelise konventsiooni kohta, nimelt „Inimelu julgeolek merel“, konventsioon 1929. aastal Londonis sõlmitud, ja „Laevade vabaparda konventsioon“, 1930. aastal Londonis sõlmitud. Esimese konventsiooni suhtes asuti seisukohale, et Eestil ei tuleks rutata selle ratifitseerimisega, kuni tähtsamad mereriigid ja Skandinaavia väikeriigid seda pole teinud. Teise konventsiooni suhtes oli seisukoht sama, kuigi üldiselt seda konventsiooni pooldatakse, soovitades selle ratifitseerimise küsimust ette valmistada (astub jõusse mitte varem kui 1. juulil 1932. a.). Viimane konventsioon toob suuri hõlbustusi dekklaadungis laevadele. Need seisukohad leidsid valitsuse poolt tunnustamist.

Avaldati seisukoht riigi sadamatehaste viimiseks eraettevõtte alusele, toetades seda mõtet ja tehes mitmeid märkusi seaduse kava üle.

Avaldati seisukohad järgmiste laevasõidusse ja sadamaisse puutuvate määruste kohta:

Laevaõnnetuste registreerimise lehed; meeskonna toidunormid; laevadele pääsmise kord. Viimases küsimuses tuli õige intensiivselt kauemat aega vailda maksudevalitsuse kavatsuse vastu muuta lihtsustatud kord jälle keeruliseks. Tagajärg oli positiivne.

Avaldati protesti klassifitseeritud laevade merekõlvulisuse tunnis-

tuste nõudmise korra kohta ning paluti astuda samme, et seni maksvad vene määrused laevade tehnilise järelevalve kohta leiaksid muutmist. Viimase teostamiseks on lootus 1931. aastal, mis oleks kõigiti tervitatav, kuna endised vene määrused ei vasta ajanõudeile ja meie valitsusasutuste poolt antavaid tunnistusi ei saa mitmel alal rahvusvaheliselt kasutada.

Avaldati seisukohad kavatsusel olevate laevade deki-meeskonna minimaalarvu määruste kohta, üldiselt asudes täiesti eitavale seisukohale, et säärast mitmekesisist puht-tehnilist ala katsutakse ainult määrusega reguleerida. Tagajärg oli, et aasta lõpuni määrused ei tulnud veel maksvusele.

Avaldati mitmel pool protesti posti-telegraafi peavalitsuse poolt laevaraadiotelegrafistide kohta ülesseatud liialdatud nõudmiste kohta, mis teeb raskeks meie III järgu tramplaevides tüürimeestel täita raadiotelegrafisti kohuseid, nagu see tegelikult on maksev teistes maades. Kahjuks ei annud need sammud veel soovitavaid tagajärgi.

Laevade kinnituse ja avarii küsimused. Kodumaa laevade kinnitamise kergendamiseks võeti osa küsimuse ettevalmistamisest vastastikkuse kindlustusseltsi asutamiseks. Kuid aasta lõpuks ei leidnud küsimus veel soovivat lahendust ning Eesti laevade kindlustamine sünnib ikka veel peaaegu eranditult välismaa seltsides.

Tallinna ja Paldiski sadama ebaõiglaste jääklaaslite (välisseltsid) asjas peeti edasi läbirääkimisi saksa kindlustusseltside keskseltsiga ja vastavate majandusorganisatsioonidega. Kuid kahjuks ei annud need läbirääkimised tagajärgi, mille saavutamine on veel ees. Selleks astuti ka samme Berliini Eesti saatkonna kaudu.

Tallinna ja teiste sadamate ning veeteede ja mererekaubanduse alal.

Tallinna sadama valitsemisest ja korraldamisest võeti osa niivõrd, kui võrd maksvad seadused lubavad. Sisemise korralduse alal võeti muutmisele kaupade käsitamine reelingult ladudeni, töötades välja uued põhimõtted ja võttes ümberkorraldamisele artelli tööde korraldus ja taksid.

Samuti võeti üles vannutatud mõõtjate ja kaalujate kogu moodustamine, jättes selle küsimuse otsustamise aga ühendusse tulevase sadama valitsemise korraga.

Tallinna sadama kombeis võeti ette muudatus, tõstes tööliste kindlustusprotsenti kuni 8%-ni, kuid vastavate sammude läbi hoides ära kavatsatud tõstmist kuni 9,5%-ni.

Korraldati endiselt jääolude ja laevasõidu võimaluste informatsiooni Tallinna ja Eesti sadamate kohta ning koguti andmeid teiste Baltimere sadamate kohta.

Välispool sadamaist korraldas Pärnus kohaliku koja osakonna juures töötav sadamakomisjon Pärnu sadamasse puutuvaid küsimusi ja valmistas avaldamiseks ka Pärnu sadama kombed. Praktilistest sammudest tuleb märkida koja palvel jäämurdja saatmist Pärnu 1930. a. lõpul, mis võimaldas veel enne sadama kinnikülma-mist metsamaterjaali rohkel arvul tuua välja. Üldse töötas Pärnu koja osakond sadama ja mererekaubanduse küsimustes edukalt.

Sama on maksev ka sisemiste veeteede kohta, kus aktiivselt töötas kaasa koja Tartu osakond.

Peale selle lahendati mitmed üldise tähtsusega veeteede või kohalike sadamate küsimused, nagu:

Avaldati kindel seisukoht tuletornide varustamiseks side-meeskonnaga, lugedes seda üldkaubanduslikult seisukohalt mitte väga õnnestunud sammuks, kuid kokkuhoiu mõttes lubatavaks.

Rannasadamate plaanide ja ehituste asjus paluti võimaldada koyal võtta seisukoht enne ehituste juure asumist, mis põhjal avaldati seisukoht Roomasaare sadama ümberehitamise kava kohta, eitades vajadust kavatsatud liig suurteks töödeks. Avaldati seisukohad Hiiu-maa sadamate kohta, pooldades Orjaku ärajätmist ning Sõru arendamist; edasi saadeti veeteede valitsusele mitmed soovid meremärkide ja veeteede alal, mis sealt poolt alati leidsid lahket vastu-tulekut.

Sadamate valitsemise ümberkorraldamise küsimuses kindlamate üksuste asutamise mõttes selgitati endise töö jatkuks ministriumij seisukohti, kuid jäeti küsimus edaspidiseks otsustada.

Sadama ja laevasõidu tegevusega ühenduses olevate ekspertiiside alal korraldasid koja ametlike ekspertide nimekirjas olevad isikud aasta jooksul terve rea ekspertiise avariide, luukide jne. alal.

Haridus ja heakord.

Jälgiti endiselt merehariduse korraldamist vastavalt praktilisile nõudeile.

Tarvilise arvu mehhaanikute ettevalmistamiseks astuti vastavaid samme, et koolis õppijate

arv tõuseks ja et lõpetajad ja õpilased saaksid laevades praktikat.

Raadiotelegrafistide ja assistentide saamiseks toetati sellekohaste kursuste korraldamist, mis ka teostus.

Laevajuhtkonna tutvustamiseks uuemate seadustega ja korraga avarii jne. puhul toetati sellekohase kursuse korraldamist Tallinna merekoolis, mis ka teostus.

Suuremaks küsimuseks oli sel alal aga kahtlemata merekoolide süsteemi ja asukoha küsimus, mis kerkis päevakorradele selle järele, kui eelmine valitsus oli otsustanud ühise Tallinna merekooli poolitada. Töötati koos teiste organisatsioonidega välja kindel kava mere- ja mehhaanikutekooli korraldamise kohta tulevikus, pannes ette asutada Tallinna ühine navigatsioonimehhaanikakool, jättes teise merekooli alamate klassidega Kuresaare. Kuna see seisukoht eelmise valitsuse juures ei läinud läbi, toetati aineliselt ühes teiste organisatsioonidega Tallinnas suletud I klassi avamist. Koja ja majandusringkondade seisukohad sel alal leidsid tunnustust valitsuse poolt ja esitatud kava tunnustati viimati vastuvõetavaks ja hakkab maksma 1931. aasta sügisest.

Niisama rohkesti nõudis aega ja tööd ka meremeeste kodu korraldamise küsimus, kuna eelmine valitsus oli otsustanud likvideerida raskustesse sattunud maja. Koda ühes teiste organisatsioonidega asus teisele seisukohale, et tuleb leida võimalus meremeeste maja jätta alles, koondades sinna ka ühise merekooli. Selleks oldi nõus isegi suurendama laevamakse, et võiks tasuda olemasolevad võlad pikema aja jooksul. See seisukoht ei läinud küll aasta lõpuks läbi, kuid peab kindlasti arvama, et küsimuse lahendamiseks teist teed ei ole.

Koda võttis osa aineliselt Antverpenis asuva Eesti meremeeste maja toetamisest.

Koja kaudu võtsid laevasõidu ringkondade esindajad osa meremeeste kodu valitsemisest, laevaõnnetuste puhul tasumaksmise komisjoni tööd ja paljudest nõupidamistest merehariduse ja personaali alal.

Üldalad. Statistika. Informatsioon. Lähikäik välismaadega.

Koda seadis kokku eelmise aasta laevasõidu ja sadamate tegevuse ülevaate ning jälgis aasta jooksul kodumaa laevasõidu ja merekaubanduse arenemist, kogudes vastavaid materjaale ning andmeid ja informeerides laevasõidu ringkondi eriringkirjade ja „Kaubandus-tööstuskoja Teataja“ kaudu.

Koda jälgis laevasõidu ja merekaubanduse ning rahvusvaheliste seaduste ja konventsioonide ajengut teistes maades, saades informatsiooni ja materjaale vastavate ajakirjade kui ka otsekohe läbikäimise teel teiste maade organisatsioonidega, nagu Chamber of Shipping, Baltic and International Maritime Conference, Norges Reederverbund jne. Koguti uuemaid andmeid kõigi huvitatute sadamamaksude, samuti ka laevadel lasuvate maksude kohta. Saadi täielised jääinformatsioonid „Deutsche Seewarte“lt ja Leningradist. Samuti koguti andmeid uuemate mereseaduste kui ka kommete alal, nii et kojale on kogunenud kõigil neil aladel küllalt täieline materjal.

1930. aasta jooksul ilmusid järgmised seadused, mis laevasõitu või merekaubandust puudutavad: Laevade kokkupõrgete seadus, laevade päästmise ning neile abiandmise ja uppunud ning rannunud varade seadus, tolliseadustiku §§ 90, 92—94 muutmise seadus, kaubalaeva deki juht- ja meeskonna sõiduseaduse täiendamise seadus, kiirsõidu-ujuvabinõude liikumisseadus, laevakindlustusseaduse § 25 muutmise seadus, kaubalaevade omanduse ja vastutuse seadus ja posti-, telegraafi-, telefoni- ja raadioseadus.

6. Koja keskasutuse kantselei, registratuur ja arvepidamine.

Koja intensiivse tegevuse tagajärjel seaduseelnõude algatuse ning muutmise alal on koja kantseleil aruandeaastal olnud rohkesti tööd ümberkirjutuste, paljundamiste ja üldise kirjavehetuse alal. Aruandeaasta jooksul on kojale tulnud üldse 6.942 kirja ja läinud välja 7.646.

Eesti Panga osakondade ja linna omavalitsuste hõlbustamiseks on koja arvepidamise alal korraldatud ümber Eesti Panga osakondade ja omavalitsuste teatamise kord koja heaks sissetulnud maksude üle ses mõttes, et neil enam ei tarvitse anda kojale andmeid riigi- ja omavalitsusasutuste kasuks makstud summade kohta, mis sai võimalikuks seeläbi, et maksude kaardisüsteem kojale lihtsustati.

Ka saavad nüüd maksnikud neile tagasimaksimiseks kuuluvad summad kätte otsekohe kohalikest Eesti Panga osakondadest täies summas, kuna varem saadi maksu tagasi üks osa Eesti Panga osakonnast, teine — linnaomavalitsusest ja kolmas — Kaubandus-tööstuskojast.

7. Äride registreerimine.

Eelmistel aastatel (1928 ja 1929) leidis veel firmasid, mis olid registreerimata vaatamata sellele et nad tegutsevad enne äride registreerimise

seaduse maksmahakkamist, kuid 1930. a. puudusid sarnased nähtused peaaegu täiesti. Kuna seadus on võrdlemisi uus ja uutele äripidajatele suuremalt jaolt tundmatu, siis tuli äride registreerimise osakonnal ka aruandeaastal saata firma registreerimise meeletuletsi, kuigi märksa vähemal arvul võrreldes endiste aastatega. Palju raskusi sünnitab registreerimistöös asjaolu, et juba registreeritud firmad ei teata nende juures ettetulevaist muudatustest, nagu juhatuse koosseisu muutmistest aktsiaseltsides ja osuühisustes, äritegevuse lõpetamisest, äri üleandmisest, asukoha muutmistest jne. Siin tuli äride registreerimise osakonnal sageli võtta abiks äride registreerimise seaduse § 9, mille põhjal Kaubandus-tööstuskoda, saanud teada firma tegevuse lõpetamisest, hoiatab firma omanikku tähitud kirjaga firma äride registrist kustutamise kavatsusest. Samuti pöördus koda aruandeaastal linnavalitsuste ja Eesti Panga osakondade poole palvega, et nad oma poolt tuletaksid ettevõttelepidajatele meelega registreerimise vajadust äritunnistuse lunastamisel. Ka saatis koda ültähendatud asutustele vastavad registreerimise teadaanded äripidajatele väljajagamiseks. Maksuameteid paluti juhtida äripidajate tähelepanu sellele, et nad teataksid kojale ettevõtte lõpetamisest ja üleandmisest.

Aruandeaasta lõpuks ulatus registreeritud firmade arv 13.417, kusjuures aasta jooksul registreeriti 1.306 firmat ja umbes niisama palju mitmesugust muudatust varem registreeritud. Tunduvat tõusu näitasid 1930. a. järelepärimised registreeritud firmade üle, eriti palju oli suusõnalisi ja telefonilisi järelepärimisi, kirjalikke tunnistusi (väljavõtteid äride registr.) anti välja 230 (1929. a. 150).

Vaatamata teatavale raskustele, mis iga uue seaduse elluviimisel on möödapääsmatud, võib äride registreerimise seniste tagajärgedega enam-vähem rahul olla, sest kuigi aruandeaastal ei võidud panna tähele uuel avatavate äride arvu vähenemist, tuli nende pidajatele vähem meeletuletsi saata kui varem. Äride registreerimise seaduse rikkumise eest kohtulikule vastutusele võtmise juhtumeid, millist abinõu koda ka ainult äärmisel korral on tarvitanud, oli harvem kui eelmisel aastal.

8. Koja häälekandja.

Ka aruandeaastal andis koda välja oma ajakirja (24 nr. à 24 lhk.), milles leidsid väljendust koja seisukohad arutusel olnud küsimuste kohta. Ajakirjas on refereeritud seaduseelnõusid, toodud informatsiooni koja tegevusest ja avaldatud ka mitmel puhul majanduspoliitilisi artikleid tuntud

eesti majandustegelaste sulest. Ajakirja trükiti 1500 eksemplaari, millest üle 300 eksemplaari läks maksuta kätte kõigile koja ja riigikogu liikmeile, Eesti saatkondadele ja konsulaatidele välismaal ja välisesindustele Eestis, kõigile ministriumidele, maksuinspektoritele, siis vahetusviisi samasuguste ajakirjade vastu paljudele välisriikide kaubanduskodadele ja majanduslikele ajakirjule, avalikele raamatukogudele jne.

9. Protestitud vekslite nimestiku väljaandmine.

Suuremaks jooksvaks tööks kojast oli ka aruandeaastal protestitud vekslite kuunimekirjade kokkuseadmine ja väljaandmine, protestitud vekslite registri ja statistika pidamine ja sellega ühenduses olev kirjavahetus. Eelmiste aastate eeskujul seati ka aruandeaastal kokku ja anti välja kahe aasta veksliprotostide kokkuvõte. Ühenduses protestitud vekslite nimekirjade väljaandmisega tulevad otsustamisele ka kojale sissetulnud veksliprotostide mitteamestamise palved. 1930. a. jooksul on tulnud sisse 670 palvet, mis kõik on vaadatud läbi ja otsustatud. Otsused on asjaosalistele kirjalikult teada antud.

Veksliprotostide statistika näitab aruandeaastal jällegi protostide tõusu, mis selgub järgnevaist andmeist:

Aasta.	Protest. vekslite arv.	Protest. vekslite kogusumma kr.
1928	45.155	10.335.083.87
1929	83.788	18.966.718.14
1930	92.275	19.852.142.75

Vastavalt veksliprotostide arvu kasvamisele suurenes ka protestitud vekslite kuunimekirjade väljaandmise ja registripidamise töö, eriti aga suurenes 1929/30. a. kokkuvõtte koostamise töö võrreldes 1928/1929. a. kokkuvõttega, sest protestitud vekslite arv oli 47.120 võrra suurem.

10. Koja osavõtt rahvusvahelistest konverentsidest ja nõupidamistest.

Koda võttis oma esindajate kaudu osa:

Balti riikide majanduskonverentsist 16. ja 17. juunil Kaunases. Koja esindajaks olid: Nõukogu esimees hra J. Puhk, direktor M. Hurt, koja liikmed hr. hr. H. Kolts, V. Hasselblatt, A. Miller, A. Paulson ja koja ametnik V. Grohmann.

Krediidiusaldajate konverentsist 31. maist 3. juunini Viinis. Koja esindajaks oli seal kohtunõunik hra K. Selter.

Üle-Euroopalisest maalrite päevast 20.—27. augustini, millest võttis osa hra K. Mikita;

Kaubandus-tööstuskoja üldine tulude ja kulude aruanne

TULUD.

1930. a. eest.

KULUD.

Ülejääk 1. jaanuari 1930. a. peale:

maksudest Kr. 171.865.73

Sisse tulnud 1930. aastal:

1) 1925. a. maksudest	224.20
2) 1926. a. "	493.32
3) 1927. a. "	918.56
4) 1928. a. "	985.82
5) 1929. a. "	24.162.92
6) 1930. a. "	85.551.45
7) 1931. a. "	15.206.79

Kokku: Kr. 127.543.06

Maha arvata tagasi-

maksud 1928. a.

maksude arvel . . . 1.914.25 125.628.81

8) IV järgu kaub. ettevõtete maksudest	139.42
9) Protsentidest jooksv. arvete ja tähtajaliste hoisummade pealt	10.078.88 135.847.11
10) Prostititud vekslite nimekirjadest	19.369.50

 Kr. 327.082.34
Kulud 1930. aastal:

Kulude §§.

1. Palgad	Kr. 59.390.—
2. Kantseleikulud	6.500.58
3. Sõidukulud	6.541.56
4. Vallasv. muretsem.	166.05
5. Raamat. muretsem.	1.355.40
6. Juriidiline abi	4.970.—
7. Majapidamine	11.988.03
8. Kaub.-tööstuskoja Teataja puuduj.	9.947.18
9. Loeng. korraldam.	813.50
10. Näituste toetamine	—.—
11. Mitmesug. toetused	800.—
12. Ametn. ja teenijate arstiabi	2.602.27
13. Esinduskulud	3.282.23
14. Äride registr. puuduj.	3.902.09
15. Ettenägemata kulud	3.781.58
16. Ametn. toetuskassa	3.228.— 119.268.47

Koja Tartu osak. kulud	4.822.13
" Pärnu " "	2.105.94 6.928.07 126.196.54

Protest. veksl. nimekirjade kulud	18.070.04
—do— eelmise aasta puudujääk	924.67 18.994.71

Ülejääk 1. jaan. 1931. a. peale:

1) maksudest	181.516.30
2) protest. veksl. nimekirjadest	374.79 181.891.09

 Kr. 327.082.34

Kaubandus-tööstuskoja lõppbilanss

A K T I V A.

31. detsembril 1930. a.

P A S S I V A.

Kassa	
Sularaha kassas	2.900.75
Pangad	
Eesti Panga jooksv. arvel nr. 2721	163.61
Eesti Panga Tall. osak. jooksv. arvel nr. 724	6.539.14
Krediit Pangas jooksv. arvel nr. 11769	46.331.73
—do— tähtajaline hoisumma	50.000.—
Tall. Linnapangas tähtajal. hoisumma	50.000.— 153.034.48
Deebitorid	
Saada nimekirja järgi	5.099.27
Avansid	
Saada nimekirja järgi	524.04
Kautsjonid	
Elektrivoolu tarvitamise eest	120.—
Varandused	
Nimekirja järgi	27.226.04
Üleminevad summad	
Nimekirja järgi	26.794.60
	<hr/> <hr/> Kr. 215.699.18

Sissetulnud maksude ülejäägid	
Ülejääk maksudest	181.516.30
Protest. vekslite nimekirjad	
Netto ülejääk	374.79
Tagasimaksud	
Nimekirja järgi	382.16
Varanduste kapital	
Kapitali varanduses	27.226.04
Üleminevad summad	
Nimekirja järgi	6.199.89
	<hr/> <hr/> Kr. 215.699.18

Peraamatupidaja: J. TINN.

Juhatuse esimees: JOAKIM PUHK.

Liikmed: R. TOFER, SCHEEL, J. LOOSBERG, ED. MEKSI, H. KOLTS.

Rahvusvahelise Kaubandus-tööstuskoja nõukogu istungist Pariisis võttis osa hra J. Puhk.

Majanduspoliitilistest kursustest Berliinis 28. juulist — 16. augustini võttis koja ülesandel osa I sekts. sekretär hra V. Sirmsivart.

Soome kaubandus-tööstusmessi 14.—22. juunini Helsingis külastasid hrad A. Ives ja E. Rammulus.

Kunsttööstuse-käsitöö ja kunst-käsitöö näitust Stokholmis külastasid V sekts. esimees V. Kesker, abiesimees O. Zimmermann ja sekretär P. Huik.

Lõppeks loeb juhatus oma kohuseks märkida, et kõik koja orgaanid ja ametnikud aruandeaasta jooksul täitsid oma ülesandeid hoole ja innuga, kusjuures nende tööd soodustas leplik meel ja kõrge põhimõte: rahvamajanduse huvid seisavad kitsaist kihihuvidest kõrgemal.

Kaubandus-tööstuskoja juhatus.

Väljavõte Kaubandus-tööstuskoja revisjonkomisjoni koosoleku protokollist 23. aprillist 1931. a.

koja ruumes, Tallinnas, Lai tän. 45.

Koosolekust võtsid osa härrad: N. Essen, A. Ruuben ja K. O. Uibopuu. Seega on koosolek otsusvõimeline koja juhatuskirja § 33 põhjal.

Revisjonkomisjon vaatas läbi 1930. a. aruanded, võrreldes neid raamatute ja tõendavate dokumentidega, kusjuures leidis raamatud dokumentidega kooskõlas olevat. Kulud on tehtud eelarve piirides. Lõppbilanss on 31. detsembri 1930. aasta peale kokku seatud tasakaalus Kr. 215.699,18.

Zurnaali 1930. a. läbikäik ühes algus- ja lõppbilanssiga on Kr. 1.554.311,57.

Revideerides 1931. aasta kassaraamatut ja sinna juure kuuluvaid tõendusdokumente kuni 23. aprillini 1931. a. leidis komisjon kassa sissetuleku Kr. 4.149,35, väljamineku Kr. 3.153,23 ja saldo Kr. 996,12 õige olevat, mis on kooskõlas kassas oleva summaga.

Revisjonkomisjoni esimees: N. Essen, liikmed: K. O. Uibopuu ja A. Ruuben. Väljavõte õige: Max Hurt, direktor.

Äride register

märtsikuu teisel poolel.

Registreeritud firmad:

1. Johannes Adra, Tallinn, Jakobsoni 4, lihakauplus.
2. Egon Andersen, vilja- ja jahuäri, Tartu, Meltsiveski 40/42.
3. Edvin Andreson, Kasaritsa v., koloniaal- ja tubakakauplus.
4. August Antoni, Tartu, Marjaturg 3, toiduainetekauplus.
5. Juuli Baumann, Tartu, Lossi 9, toiduainetekauplus.
6. Vilhelm Blumberg, Tallinn, Vene 8, kummijalanõude ja teiste kummitarvete ladu; prokuristid Aleksander Borštševsky ja Carl Badendieck.
7. Edmund Brendel, Palmse v., liha- ja vorstikauplus.
8. Selma Deutsch, Viljandi, Lossi 7, hotell-restoraan „Metropol“.
9. Bruno Drake, Tallinn, Harju 30, kaubanduskontor (elektritarbed).
10. Eesti Kirjastus-Reklaambüroo A. Meister ja A. Jänes, Tallinn, Müürivahe 31—2, täisühing, täisosanikud Aksel Meister ja August Jänes, osakapital Kr. 200.—
11. Juuli Esko, Tallinn, Päikese 8, toiduainetekauplus.
12. Anna Green, Tallinn, Vene-Balti tehas 70, leivatööstus.
13. Haim Gurevitš, Tallinn, Estonia pst. 15, viljakauplus.
14. August Holler, Tartu, Kastani 137, toiduainetekauplus.
15. Hermann Jaakson, Tõrva, Valga 22, koloniaalkauplus.
16. Mag. Harald Jauker, Jõgeva al., rohu- ja värvikauplus.
17. A/s. Järvakandi tehased, Tallinn, Sida 1, klaasi- ja klaaskauba valmistamine, metsa- ja puutööstus; juhatusliikmed Gerhard Luik (asjaajaja-direktor), Johannes Lauba ja Artur Tedder, põhikapital Kr. 500.000.—
18. Wolf Kagan, Tallinn, Estonia pst. 17, toornaha sisseostuäri.
19. Eduard Kanstein, Tallinn, Maakri 20, lihakauplus.
20. Arved Karoles, Tartu, Vladimiri 3, toiduainetekauplus.

21. Linda Karu, pudu- ja moekauplust „Modern“, Suure-Jaani, Pärnu 1-a.
22. Ekaterina Kirper, Tallinn, Laulupeo 13, lihakauplus.
23. Fromhold Klampe, Viljandi, Tartu 14, koloniaalkauplus.
24. Ann Krieger, Viljandi, Jakobsoni 22, toiduainetekauplus.
25. August Kurvits, Kastre-Võnnu v., vürtsipood ja õllekauplus.
26. Minna Laaberg, tee- ja söögimaja, Jõhvi, Turuplats 7.
27. Elfriede Laan, Viljandi, Lossi 27, kübara- ja moeäri.
28. Martin Lagle, Tallinn, Alberti 14, toiduainetekauplus.
29. Minna Laks, Tallinn, Uus-Maailma 12, toiduainetekauplus.
30. Nadežda Lebedeva, kirjastus- ja raamatuladu „Raamat“, Nõmme, Apteegi 2.
31. Otto Leinberg, Nõmme, Raudtee 47, toiduainetekauplus.
32. August Libe, Tallinn, Salu 4, toiduainete- ja piimakauplus.
33. Rudolf Lipstal, Harku v., toiduainetekauplus.
34. Arnold Maalman, Rikholdi v., mootorjahuveski.
35. Julius Meiel, Tartu, Kastani 123, liha-kauplus.
36. Johannes Muttik, Narva, Joala 22, moe- ja pudukauplus.
37. Julius Nahkur ja Albert Lest, Tallinn, Õle 8, pagariäri ja -tööstus, täisühing, osakapital Kr. 300.—.
38. Martin Nurk, Viljandi, Lossi 21, naha-, jalanõude- ja tubakakauplus.
39. Eduard Ots, Kudina v., kodumaa napsi-, likööri-, veini- ja õllekauplus.
40. Karl Paabo, Tartu, Raekoja 19, saapa-kauplus.
41. Anna Pahk, Kavastu v., segakauplus.
42. Artur Pallas, Tallinn, Ülem-Luha 6, piima- ja toiduainetekauplus.
43. Ivan Parvov, Tallinn, Bekkeri tehas 2-b, koloniaal-, liha-, tubaka- ja piimakauplus.
44. Emilie Poltimäe, Tallinn, Narva mnt. 48-c, kirjutusmaterjaali- ja pudukauplus.
45. Leonhard Prost, Tartu, Väike Maarjamoisa 17, toiduainetekauplus.
46. Johan Rahi, Rõngu v., talurahvakauplus, prokurist Raimund Leesik.
47. Samuel Rinne, Erastvere v., metsatööstus.
48. Marie Rütja, Tallinn, Liivalaia 18, toiduainetekauplus.
49. Hotell-restoraan „Kommerts“, Jaan Saalup, Viljandi, Väiketuru 4.
50. Aksel Sarap, Tartu, Lossi 1, kohvik.
51. Helmi Sark, Olustvere v., koloniaal- ja pudukauplus.
52. Jäätisetööstus „Asa“, Aleksei Savenkov, Tallinn, Suur Tartu mnt. 50—2.
53. Semjon Slavitsky, riide- ja pesukauplus „Kodumaa Textil“, Tallinn, Maakri 6.
54. Friedrich Sobocinski, Tallinn, Väike Tartu mnt. 2, tehnikatarbed ja masinarihimad. Prokuura Andreas Einberg.
55. Restoraan „Manon“, August Soodla, Tallinn, Viru 13.
56. Artur Stuttenmeister, Tartu, Tähe 62, saapatööstus.
57. Taavet Sunts ja Raimund Paabo, Tartu, Söögiturg, segakauplus, täisühing, osakapital Kr. 400.—.
58. Emil Tamman'i toiduainetekauplus, Tallinn, Juureveo 14.
59. Ella Tendal, Tallinn, Lennuki 14, liha-kauplus.
60. Alma Tomingas, Tallinn, Jakobsoni 13, toiduainetekauplus.
61. Osvald Toro, Tartu, Soola 28, saapa- ja pealishatutööstus.
62. Riina Tõnisson, Pärnu, Kuninga 18, toiduainetekauplus.
63. Sürgavere Tuuleveski, Tõnis Ulk, Sürgavere v.
64. Jaak Ungerson, Viljandi, Tartu 11, naha-, tubaka- ja kalossidekauplus.
65. Marie Urm, Vesneri v., käsitsitöötav piimatööstus.
66. Helene Usar, Türi, Suur Pärnu 16, toiduainetekauplus.
67. August Utsar, Tartu, Riia 135, toiduainetekauplus.
68. „Metropol“, Theodor Vaarman, Pärnu, Kuninga 15, söögisaal.
69. August Valtin, Juuru v., tuuleveski.
70. Rudolf Velsker, Kaarepera v., vürtsikauplus.
71. Voldemar Vessmann, Tartu, Lao 7, toiduainete- ja piimakauplus.
72. Johannes Vest, Nõmme, Tähe 37, toiduainetekauplus.
73. Viljandi Käsitöölise Selts, Viljandi, Posti 11, einelaud; juhatuse liikmed: Olaf Velding, Arnold Jastrov, Christian Meybaum, Kurt Frey, Vermer Eldring ja Herbert Püeckoff.

74. Paul Virkus, Lelle v., riigipiirituse ning viinamüük ja segakauplus.
75. Anton Väät, Tallinn, Kaupmehe 20, toiduainetekauplus.
18. Rudolf Uus, Tartu, viinud toiduainetekaupluse Võru tänavalt 65 üle Elisabeti tänavale 25.

Tegevuse lõpetamine registreeritud:

- Registreeritud muudatused:**
- Rudolf Davel, Laus-Tähkvere v., segakauplus. Maksujõuetuks tunnistatud.
 - Speditsooni- ja transportäri F. Falkenberg üle viidud Pikk 40 Müürivahe tänavale 30, Tallinn.
 - Leibo Gordin üle viinud kübaraäri ja tööstuse Martna 14 Rüütli tänavale 18, Pärnu.
 - Maali Iin viis toiduainetekaupluse üle Alvi 5 Endla tänavale 49, Tallinn.
 - Julie Jaakson uuesti avanud toiduainetekaupluse Tallinnas, Narva mnt. 47.
 - August Kaar avas Endla 49 teise lihakaupluse (varem reg. Toom-Kuninga 24), Tallinn.
 - Ljuba Koolmeister, Tartu, toiduainetekaupluse Rüütli 15 lõpetanud ja vorstitööstuse viinud üle Liiva 13 Vabaduse tänavale 26.
 - Mihkel Landberg viinud üle liha- ja toiduainetekaupluse Karja 1 Karja tänavale 28, Rakveres.
 - Ida Leesik avanud veel kaubapoe Talli vallas (varem reg. Pärnus, Riia 48).
 - Gustav Lember uuesti avanud toiduainetekaupluse Paides, Tallinna 9.
 - Esimene Tallinna mehaaniline pildiraami- ja tapeediliistude tööstus K. Peterson viidud üle S. Tartu mnt. 17 Narva maanteele 4, Tallinnas.
 - Alma Philipson viis toiduainetekaupluse üle Ülem-Luha 6 Luha tänavale 17, Tallinnas.
 - Johannes Plint, Tallinnas, lihakaupluse Rohu 25 üle viinud Juureveo tänavale 2.
 - Bernhard Pruuberg „Tallinna telliskivi- ja keraamikatehased“. Tallinn, Telliskivi 17, avat. abikontor Nõmmel, Raudtee 13.
 - Ja an Raud, Tartu, viinud lina- ja viljakaupluse üle Narva tänavalt 141 Narva tänavale 94.
 - Oskar Seene, Tallinn, lõpetas Soo 6 asunud toiduainetekaupluse ja avas Lembitu 25 leivaäri.
 - Marie Susan, Narva-Jõesuu, avanud Vabaduse 7 tee- ja söögimaja (varem Narvas, Posti 69, toiduainetekauplus).
 - Ludvig Annus, Tallinn, Luha 17, koloniaalkauplus.
 - Karl Brücker, Tartu, Vladimiri 3, toiduainetekauplus.
 - Mihkel Elmers, Tallinn, Maakri 20, lihakauplus.
 - August Enno, Tartu, Kastani 123, lihakauplus.
 - „Stomatol-Vabrik, Vennad Fraenkel, Tallinn, Viru 4.
 - Elvine Hintse, Tallinn, Suur Tartu m. 21, pagaritööstus.
 - Salme Keiss (Nordmann), Tartu, Promenadi 9, arstiriistade-töökoda.
 - Marie Kreil, Tartu, Raekoja 10, saapakauplus.
 - August Krepp, Türi, Suur Pärnu 16, toiduainetekauplus.
 - Natalie Krippe, Tallinn, Uue-Maailma 12, toiduainetekauplus.
 - Voldemar Liivak, Puurmanni v., elusloomade ja loomaliha ostu-müügi-äri.
 - Roosi Liivakant, Tallinn, Liivalaia 18, toiduainetekauplus.
 - Leopold Lill — sporditarvetekauplus „Eesti Sport“, Tartu, Rüütli 3.
 - Moeäri „Erarsi“, Erika Luksepp, Tallinn, Raekoja hoone 1.
 - Anna Läänemets, Türi, Suur Pärnu mnt. 12, saapakauplus.
 - Tallinna suka- ja trikootaazitööstus „Gloria“, L. Mikulitzky & S. Davidson, Tallinn, Heeringa 12.
 - Anna Murd, Tallinn, Alberti 14, toiduainetekauplus.
 - M. Nurk & J. Ungerson, Viljandi, Tartu 11, naha-, saapa- ja tubakakauplus.
 - Joosep Paabo, Tartu, Söögiturg, segakauplus.
 - Karl Parts, Tartu, Pargi 17, toiduainetekauplus.
 - Ja an Piik, Emmaste v., talurahvakauplus.
 - Hans Põlm, Tallinn, Lennuki 4, lihakauplus.
 - Anton Rebane, Tallinn, Liiva 10, toiduainetekauplus.
 - R. Reichmann, Tallinn, Pikk 25, puduja moekauplus.
 - Juhan Sirul, Paide, Pärnu 4, pagariäri.

26. F. J. Sobocinski, Tallinn, Väike Tartu mnt. 2, tehnikatarbed ja masinarihmad.
27. Otto Tammik, Paide, Pärnu 43, einelaud.
28. Susanna Tesalovski, Tallinn, Narva mnt. 47, toiduainetekauplus.
29. Johannes Tuul, Tallinn, Öle 13, liha-kauplus.
30. August Vaino, Tartu, Raekoja 99, lina- ja viljakauplus.
31. Emil-Eduard Vares, Tartu, Meltsiveski 38, toiduainetekauplus.
32. Alviine Väilba, Narva, Joala 22, pudukauplus.

Abieluvaranduse lahutamise lepingud.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat.lisade nr. nr.	Elukoht
Alt, Gustav ja tema abikaasa Helene-Elisabeth sünd. Naur	28. X. 30.	nr. 7. 23. I 31.	Järve v. Kukruse as.
Kukk, Johannes Jaani p. ja tema abikaasa Maali-Anette Jüri t. sünd. Tartu	29. X 30.	"	Paasvere v. Rahkla k.
Kelder, Jaan Aleksandri p. ja tema abikaasa Hilda Jakobi t. sünd. Nurk	25. X 30.	"	Virum. Palmse v.
Viik, Eduard Kustase p. ja tema abikaasa Maria Jüri t. sünd. Merivald	20. XII 30.	nr. 8. 27. I 31.	Riisipere v. Suurveski k.
Schmidt, Richard ja Issakova Olga	"	"	Tallinn, Koidula 6.
Päll, Martin ja tema abikaasa Anna sünd. Guss Linkholm, Eduard Aleksandri p. ja tema abikaasa Hilda-Elfriede Juhani t. sünd. Kukeinsmann Tiik, Jaan ja tema abikaasa Anna-Rosalie sünd. Välja	"	"	Lelle raudteejaam.
Siilaberg, Paul ja tema abikaasa Emilie sünd. Paap	10. XI 30.	"	Avanduse vald ja as.
Laurfeldt, Aleksander-Friedrich Hansu p. ja Luuk, Pauline Karli t.	1. X 30.	"	Türi, Sauna t. 2.
Lemming, Peeter Ado p. ja tema abikaasa Elsa Rubeni t.	12. XI 30.	"	Rakvere, Laada t. 26.
Blös, John Gustavi p. ja tema abikaasa Maggie Villiami t.	15. XI 30.	"	Vaivara v. Sillamäe.
Kaubi, Karl Villemi p. ja tema abikaasa Evlampia-Emma Antoni t. sünd. Uiho	14. X 30.	"	Narva, Uus liin.
Leinberg, Gustav ja tema abikaasa Johanna sünd. Reissart	12. VIII 30.	"	Narva, Kreenholmi 48.
Pödder, August Hindu p. ja tema abikaasa Helene Joosepi t. sünd. Veski	11. VIII 30.	"	Türi, Viljandi t. 1.
Kuhlbach, Villem Tõnu p. ja tema abikaasa Anette Karli t. sünd. Tomberg	17. X 30.	"	Esva v. Mütisleri as.
Böcher, Gustav ja tema abikaasa Linda sünd. Suusik	21. I 22.	"	Narva, Madise t. 17.
Maasik, Alfod Juliuse p. ja tema abikaasa Martha-Aurelie Richardi t. sünd. Treilmann	16. X 30.	"	Salla vald ja küla.
Kildema, Tõnis Tõnise p. ja tema abikaasa Marie Hindreku t.	22. VIII 30.	"	Järvam. Käru al.
Jõkk, Aleksander Mardi p. ja tema abikaasa Maria Hansu t. sünd. Selg	17. IX 30.	"	Virum. Tudulinna v.
Andreller, Jaan Jaani p. ja Jegor, Elfriede-Alice Ado t.	30. XII 30.	nr. 9. 3. II 31.	Raplas.
	20. XII 30.	"	Haapsalu, Tallinna m. E0.
	"	"	1) Nõmme, S. Pärnu m. 40 2) Tall., Valgevase 1-10.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat. lisade nr. nr.	Elukoht
Suivi, Aleksander Martini p. ja Niemann, Adelheid Johannese t.	20. XII 30.	Nr. 9. 3. II 31.	1) Tall., Girgensoni 7-22. 2) „ Herne 1-a, 1.
Võsu, Karl-Heinrich Karli p. ja Puu, Johanna-Elvine Jaani t.	30. XII 30.	„	1) Tallinn, Herne 7-7. 2) Rae vald.
Martenson, Aleksander Augusti p. ja Altan, Marie Jaani t.	„	„	Tallinn, Girgensoni 15-6.
Müller, Elmar ja Jürgenson, Rosamunde sünd. Michelson	20. XII 30.	„	1) Tallinn, Harju t. 48. 2) Nõmme, Metsa t. 53.
Goldmann, Siimon-Meier ja tema abikaasa Bertha, sünd. Tuch	20. XII 30.	R. T. L. nr. 10. 3. II 31.	Tallinn, Tina 18-5.
Tikker, Kristjan Hindreku p. ja tema abikaasa Leena Kustase t.	„	„	„ Veerenni 20.
Säärmann, Felix-Johannes Ado p. ja tema abikaasa Anette Juhani t, sünd. Tunderberg . .	24. I 31.	„	„ Jakobsoni 12-3.
Zirk, Johannes ja tema abikaasa Elfriede, sünd. Äro	18. XI 30.	„	Tartu, Riia 115-1.
Mihkelson, Aleksander Kaarli p. ja tema abikaasa Helene Adami t, sünd. Lepp	23. X 30.	„	Tartum, Kongota v.
Tiik, Jaan ja tema abikaasa Anna-Rosalie, sünd. Välja	1. X 30.	„	Türi, Sauna 2.
Lemming, Peeter Ado p. ja tema abikaasa Elsa Rubeni t.	14. X 30.	„	Narva, Uusliin.
Blös, John Gustavi p. ja tema abikaasa Maggie Williami t.	12. VIII 30.	„	„ Kreenholmi 48.
Nemwalz, Karl Peetri p. ja tema abikaasa Martha-Alice Henu t, sünd. Rieti	12. I 31.	Nr. 13. 13. II 31.	—
Kõõgardal, Jaan Jaani p. ja tema abikaasa Emma-Helene Jüri t, sünd. Jamsi	4. XII 30.	„	Uue-Võidu vald.
Roose, Karl Joosepi p. ja tema abikaasa Anna Andrese t.	29. XII 31.	„	Viljandim., Kärstna v.
Laan, Eduard ja tema abikaasa Helene, sünd. Schlecher	30. XII 30.	Nr. 14. 17. II 31.	Tallinn, Tina 22.
Levet, Karl Gustavi p. ja tema abikaasa Maali Matsi t.	10. I 31.	„	„ Puuvilja 8-18.
Meyer, Herbert ja tema abikaasa Antonie . .	17. I 31.	„	„ Siimoni 5.
Hennoch, Karl Peetri p. ja tema abikaasa Ella Mihkli t, sünd. Margus	27. X 30.	„	Tartum. Pangodi v.
Sarv, Gustav Peedu p. ja tema abikaasa Elise Jüri t, sünd. Einbaum	25. XI 30.	Nr. 15. 20. II 31.	Tartum., Kodijärve v.
Sandbank, Elias Kaspero p. ja tema abikaasa Vilhelmine Hansu t, sünd. Leist	17. I 31.	Nr. 16. 23. II 31.	1) Tapa, Kesk 3. 2) Tall., U. Kalamaja 18.
Saar, Johannes Eduard ja tema abikaasa Natalia, sünd. Djatschenko	31. I 31.	„	Tallinn, V.-Posti 8.
Raudsepp, Rudolf ja tema abikaasa Julie . .	17. I 31.	„	„ Kaarli 8-3.
Frankenthal, Louis ja tema abikaasa Hilda Paris, Johannes ja tema abikaasa Emma, sünd. Palm	„	„	„ Lauulupeo 2.
Grabi, Julius ja tema abikaasa Marie	24. I 31.	„	„ Uus 23.
Rauks, Jüri Jaagu p. ja tema abikaasa Maria Jaani t, sünd. Velt	10. I 31.	„	Harjum., Kloostri v.
Lambot, Albert Johannese p. ja tema abikaasa Leena-Elisabeth, sünd. Mäepea	20. XII 30.	Nr. 18. 3. III 31.	Tallinn, Kunderi 8-2. „ U. Kalamaja 32.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat. lisade nr. nr.	Elukoht
Käi, Eugen ja Romanzov Veera	20 XII 30.	3. III 31.	Tall., S Roosikr. 8-a—14.
Pootsmann, Hans ja tema abikaasa Anna . .	24. I 31.	"	Harjum., Keina val.
Martinson, Ernst ja tema abikaasa Erika-Valfriede, sünd. Magnus	20. XII 30.	"	Tall., Koidu 21-a—3.
Sinisoff, Alfred Hansu poeg ja tema abikaasa Hilda Jaagu t.	31. I 31.	"	Tallinn, Imanta 20.
Liibik, Gustav ja tema abikaasa Helene Mardi t., sünd. Kõrvemann	"	"	Kloostri v, Leetsi as.
Posti, Johan ja tema abikaasa Pauline, sünd. Paulus	"	"	Tallinn, Kuninga 2—3.
Volga, Eduard-Paul-Poris Matvei p. ja tema abikaasa Ida Jaani t., sünd. Käärman	"	"	" Kentmanni 11—2.
Kikka, Johan Matsi p. ja tema abikaasa Helmi Hansu t., sünd. Mõttus	6. II 31.	"	—
Mättas, Jaan Hansu p. ja Loorberg, Helmi Hendriku t.	15. XI 30.	"	—
Leihberg, Erich-Karl-Bernhard ja tema abikaasa Erika-Lilly-Else-Gertrud, sünd. Vieckberg	29. XII 30.	"	Põltsamaa, Lossi t. 3.
Kink, August Jüri p. ja tema abikaasa Marie Anu t., sünd. Jürisson	"	"	Viljandi, Tallinna t. 32.
Soosaar, Peet Peedi p. ja tema abikaasa Juulie Madise t., sünd. Puhu	15. XI 30.	"	Viljandim., Taevere v.
Porisammul, Friedrich Jaani p. ja tema abikaasa Marie Hansu t., sünd. Must	5. XI 30.	Nr. 18 3. III 31.	—
Kunskler, Jüri Jüri p. ja Auna Mari t. Oskar	29. XI 30.	"	Sürgavere v. Lungvere t.
Vilkes, Eduard ja tema abikaasa Elvine . . .	7. I 30.	"	Avanduse v. Määri k.
Vassiljev, Eugen Peetri p ja tema abikaasa Aleksandra Aleksandri t.	17. II 31.	Nr. 19 6. III 31.	Tallinn, Veizenbergi 10-1
Mäkk, Ida Hansu t. ja tema abikaasa Johannes Toomase p.	"	"	Tallinn. Pikk 60—1.
Roos, Priidik Jaani p. ja tema abikaasa Miina Madise t., sünd. Paju	"	"	Paadremaa v. Aasu t.
Jakobson, Roberts ja tema abikaasa Hanna, sünd. Abramson	14. II 31.	"	Tall., S. Roosikrantsi 4-a
Preiholm, Oskar, Jüri p. ja Ida Karli t. Pendis	7. II 31.	"	Keila v. Lohusuu t.
Kikkas, Adolf Mihkli p. ja tema abikaasa Olga Peetri tütar	5. XII 30.	"	Tartum. Vana-Otepää v.
Sirge, August-Eduard Mihkli p. ja Nagel, Anna-Alviine Jaani t., sünd. Kilk	19. XII 30.	"	Tartum, Ahja v.
Klokmann, August-Eduard Karli p. ja tema abikaasa Alma-Matilde-Margot	27. X 30.	"	Võrum. Antsla al.
Feith, Emil ja tema abikaasa Olga	"	"	Rakvere, Narva uul. 21.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Käitusvanemate seaduse eelnõu ei leia Kaubandus-tööstuskoja pooldamist.

Kojas oli arutusel käitusvanemate seaduse eelnõu, mille kohta esines pikema ülevaatega koja sündik hra A. Anderkopp. Teatavasti tuleks selle seaduse järgi käitusvanemate instituudi ellukutsumine ka kaubanduslikes ettevõtteis, pankades jne. Selle seaduseelnõu põhjalikuks läbivaatamiseks oli kojas moodustatud erikomisjon, kuhu olid määratud järgmised liikmed: H. Kolts, V. Kesker, A. Anderkopp, J. Oja, E. Rosenvald, R. Berendsen, P. Huik ja teised. Erikomisjoni poolt on seaduseelnõu kohta tehtud rida parandusettepanekuid, mis kojas täies ulatuses heakskiitmist leidsid.

Üldiselt koda asub seisukohal, et käitusvanemate seadus peaks maksma ainult suurtööstuse kohta ja nende põhimõtete alusel, millele on rajatud seni maksev 1919. a. seadus, muidugi paranduste ning täiendustega, mis tegelik elu on teinud vajaliseks.

Meie rannasõidu laevadelt nõutakse teedekapitali maksu.

Kaubandus-tööstuskojale tuleb kirju rannasõidu laevnikelt, kes kurdavad, et neid sunnitakse lunastama äritunnistusi ja et võetakse laevadelt maanteede makse. Äritunnistuse lunastamise nõuet põhjendatavat sellega, et laevnikud vahest ka ise kuhugi viimiseks kaupu üles ostavad. Vene ajal maksid laevad ainult sadamamakse ja lipu patendi eest, mis andis laevadele õiguse kaupade vedamiseks ka oma arvel, eriti randadest puid ja kartuleid, nüüd aga võivad soome laevad meie randadest osta vabalt kartuleid ja vedada Soome, ilma et neilt keegi nõuaks mingit maksu, meie oma rannasõidu laevad aga peavad samade vedude jaoks lunastama äritunnistused ja maksma maanteede makse.

Kaubandus-tööstuskoda on sel puhul pöörnud teedeministeeriumi poole palvega meie rannasõidu laevade olukorra kergendamiseks astuda samme, nimelt et neid ei koormataks ülejõukäivate maksidega.

Eriti ebaõiglasena tundub teedemaksu võtmine laevadelt, kuna nad juba maksavad oma maksud mereteede heaks.

Tartusse nõutakse välispakkide tollimispunkti.

Tartu kaupmehed on juba mitmel puhul palunud avada Tartus välismaalt tulevate pakkide tollimispunkti, kuid see palve on seni jäänud tagajärjetuks. Tartu kaupmeestele välismaalt tulnud pakid tollitakse praegu Tallinnas ja on seotud ajaraiskamisega. Kogu Eestisse tulevate välismaa postpakkide arvust on 25—28% adresseeritud Tartusse või Tartu lähemasse ümbrusse. Nagu kuuleme, ei olevat maksuametil midagi selle vastu, et Tartu saaks oma postpakkide tollimise punkti. Tartu Kaupmeeste Ühingu palvel on Kaubandus-tööstuskoda pöörnud palvega posti-valitsuse direktori poole, et Tartu kaupmeeste õigustatud nõudmine leiaks teostamist, mis soodustaks rahvusvahelist kaubavahetust ning kiirendaks Tartu kaupmeeste välispakkide kättesaamist.

Kaubandus-tööstuskoja direktor M. Hurt sõitis Lüübeki „Idamere aastapäevale“.

Vabalinna Lüübeki senat saatis kojale kutse võtta osa 14. ja 15. mail s. a. korraldatavast „Idamere aastapäevast“. Koja nõukogu otsustas saata aastapäevale koja esindajana dir. M. Hurt'i, kes ühtlasi külastab ka Kielis 16. skp. ärapeetavat põhja sadamate ja liikumisvahendite näitust ja Hamburgi, kus dir. Hurt'il on läbirääkimisi sealsete kindlustusseltside esindajatega Tallinna ning Paldiski sadamate jääklausi küsimuse kohta. Teatavasti asetavad välismaa kindlustusseltsid nimetatud sadamad laevade kindlustamisel jääriskuste mõttes ühele astmele Helsingi ja Riia sadamatega, mis aga on ebaõiglane ja põhjendamatu riivab meie laevasõitu. Selle vastu on koda mitmel puhul kirjalikult avaldanud protesti, kuid seni tagajärjetult.

Eesti Lootside Ühingu liikmeile ametmärgid.

Nagu veeteede valitsus Kaubandus-tööstuskojale teatab, on Eesti Lootside Ühingu lipp, pitsat ja rinnamärgi kavand teedeministri poolt kinnitatud. Lootsid peavad ametikohuste täitmisel alati ühes kandma rinnamärgi ja lootsitunnistust, mis tõendaks nende ameti tõepärasust. Lootsi lipp kujutab endast harilikku Eesti lippu,

mil ülal varda juures nurgas on valge nelinurk, kolmandik lipu pikkusest. Valges nelinurgas asub keskel vähem sinine nelinurk, jättes ümberringi valge serva.

Rinnamärk on sõõrikujuline, mille välisserva piirab kullatud nõõrikujuline vöö. Sõõri keskel tumesinisel pinnal asub rahvusvaheline lootsilipp kuldvardal, selle tagapõhjal admiraliteedi kullatud ankur ja tähed „E“ ja „L“.

Kaubandus-tööstuskoda saadab oma esindaja Soome-Ugri kultuurkongressile.

Koja nõukogu otsustas saata tänavu suvel Helsingis ärapeatavale Soome-Ugri kultuurkongressile oma ametliku esindaja. Kes nimelt koja esindajana Soome sõidab, on praegu veel lahtine küsimus.

Laevasõidu-ringkonnad „laeva-nõukogude“ vastu.

Uue „käitusvanemate“ seaduse kava järgi on kavatsus ka Eesti laevades nõukogud sisse seada. Laevaomanikkude ühing kui ka Kaubandus-tööstuskoja laevasõidu sektsioon on kõige kindlamalt selle kavatsuse vastu protesteerinud, ära näidates, et vähemalt laevadele „nõukogud“ kuidagi ei sobi ja et ainsas riigis, N. Venes, kus nõukogud laevades sisse seati, on need seal kaotatud. Pealegi on laevameeskond meie praeguste seaduste järgi Öhtu-Euroopa eeskujul küllaldaselt kaitsitud.

Kaubandus-tööstuskoda ja laevasõidu-ringkonnad ei poolda rahvusvahelise konventsiooni ratifitseerimist laevade laadimis/lossimistöõde alal.

Majandusministeeriumilt kojale arvamise avaldamiseks saadetud konventsiooni ratifitseerimise kohta asusid koja sadama ja merekaubanduse komisjon ning laevasõidu sektsioon täiesti eitavale seisukohale, soovitades ära oodata, kuni vähe-

malt suuremad mereriigid ja Skandinaavia konventsiooni on ratifitseerinud. Konventsioon tooks iseäranis rannasõidulaevadele juure hulga uusi kohustusi ja kulusid ning nõuaks uue organisatsiooni loomist vastava järelevalve teostamiseks.

Teisest küljest soovitab koda asuda Eesti oma vähemaulatusliku seaduse väljatöötamisele välisõidulaevade tarvis ning kui elu näitab, et uus kord meile vastuvõetav, siis asuda selle teostamisele rahvusvahelise konventsiooni põhjal.

Juhitakse tähelepanu ka sellele, et selle konventsiooni muutmise ettepanekuga esinevad veel enne selle kinnitamist kaks suuremat mereriiki — Inglis- ja Saksamaa.

Sõrul, Heltermaal ja Kärklas tollipunktid.

Mõni aeg tagasi pöörsid Hiiumaa laevaomanikud palvega Kaubandus-tööstuskoja poole, et koda astuks samme tollipunktide avamise sihis Sõrul, Heltermaal ja Kärklas. Nimetatud punktide järele tunti erilist vajadust, kuna nende puudumisel meie rannasõidulaevad, võttes kartuli- või õunalaadungi Hiiumaal mõne Soome või Rootsi sadama jaoks, olid sunnitud enne välis-sadamasse purjetamist tulema Haapsalu sadamasse, et ennast sõiduks välismaale välja klaarida.

Nüüd on maksudevalitsuse direktor Kaubandus-tööstuskojale teatanud, et ülemaltähendatud soovile on tulnud vastu ja 15. maist s. a. avatakse tollipunktid Sõru, Heltermaa ja Kärkla piirivalve juures.

Ühtlasi on maksudevalitsuse direktori poolt töötatud välja piirivalvele tolliformaliteetide täitmiseks vastavad juhtnõõrid, mille järgi nimetatud punktid võtavad vastu välismaalt Eesti lipu all tühjalt sissesõitvaid laevu, lastes neid rannasõitu või talvekorterisse. Samuti lasevad punktid välja välismaale minevaid Eesti lipu all tühjalt sõitvaid laevu või ka laevu, mille laadungiks on ainult kartulid ja õunad. See kord kergendab tunduvalt rannasõidulaevade liiklemist ja kõrvaldab ajakaotuse, mis oli neil varem ühenduses välja- ja sisseklaarimisel käimisega Haapsalu sadamas.

Tolliteateid.

Kaubakäsitamise õiguse üleandmisest.

Maksudevalitsuse direktor teatab, et kaubakäsitamise õiguse üleandmine t.-s. § 182 koha-

selt võib sündida ainult kahe isiku osavõtul, s. o. üks isik annab kaubakäsitamise õiguse üle ja teine isik võtab selle vastu. Lubamatud on aga säärased juhtumid, kus üks ja sama isik, olgugi kahe eri isiku volinikuna, toimetab kaubakäsu-

tamise õiguse üleandmist ja vastuvõtmist. Samuti on lubamatu, et keegi mõne firma volinikuna annaks selle kaubad üle iseendale.

Eesti ja SSSR vaheline kaubavahetus märtsi- ja aprillikuus.

Märtsikuu jooksul on Eesti ja SSSR vahel kaupu vahetatud kokku 2534 vag. kaaluga 38.462 tn. Sellest on olnud transiitkaupa 2428 vag. kaaluga 31.508 tonni, kuna import-eksportkaupa 106 vag. raskusega 6954 tn.

Suuremal arvil läks N. Venesse transiidina:

	vag.	tn.
Sillafermasid	145	1495
Raudtraati	99	1713
Margariini	67	839
Rauda	37	562
Raudtorusid	15	212
Segakaupa	15	182
Mootoreid ja masinaid	12	146
Aedvilja seemneid	4	52

Muid transiitkaupu on läinud vaid üksikud vagunid.

N. Venest tuli transiitkaupu:

	vag.	tn.
Nisu	1357	22.330
Vineeri	178	2639
Nisukliisid	57	754
Rukist	42	897
Puust uksi	40	422
Segakaupu	39	225

Nahku	43	234
Laudu	46	628
Aprikoose	21	316
Seepi	18	274
Kaeru	14	204
Suhkrut	21	673
Põllutööriistu	12	76

ja vähemal määral mitmesuguseid muid kaupu mõned üksikud vagunitäied igauht.

Üldse on N. Venesse antud üle 522 vagunit 6954 tn. kaubaga ja sealt võetud vastu 2022 vagunit 31.508 tn.

Aprillikuu jooksul on üldse vahetatud 1666 vag. 38.886 tonn. kaubaga. Sellest on läinud N. Venesse 1511 vag. 21.949 tn. kaubaga ja N. Venest vastu võetud 1155 vag. 16.937 tn. kaubaga.

Suuremal arvil läks N. Venesse järgmisi kaupu:

	vag.	tn.
Masinaid ja masinaosi	244	2612
Rauda	291	4663
Aurukatlad ja nende osi	111	1317
Nahku, välja töötamata	95	1522
Ahjuraame ja -uksi	52	855

N. Venest tuli:

	vag.	tn.
Kaeru	138	2135
Rukkeid	507	7994
Vineeri	181	2895
Puust uksi	45	506
Laudu	37	534

Muid tulnud kui ka läinud kaupu oli vähemal määral.

Narva Kalevi Manufaktuur

en.d. par. A. L. Stieglitzi kalevivabrik.

Valmistab elegantseid, moodsaid, puhtvillaseid, tugevaid ja silski odavaid

ülrikonna-, palitu- ja vihmakuueriideid.

Frakiriideid meesterahvastele.

Mantli- ja kostüümiriideid naisterahvastele.

Kõigis paremais riideärtes ja rätseppade juures saadaval.

Kel kodumaa kallid ja kaunis, ostab anuüksil kodumaal valmistatud kaupu!

Teadaanne meremeestele,

välja antud veeteede valitsusest.

Nr. 5. Tallinn, 4. mail 1931. a. Kõik sihid on õiged, mere poolt .

Nr. 16. Tulelaev „Nekmangrund“ on oma seisukohale asunud 22. aprillil s. a.

Nr. 17. Rukkirahu tuli on muudetud ja navigatsiooni algusest näitab: valge tuli 14° üle O kuni 107°; punane tuli 107° üle S kuni 197°; valge tuli 197° kuni 219°; punane tuli 219° kuni 246°; valge tuli 246° üle W kuni 283°; punane tuli 283° üle N kuni 14°. Muidu jääb tuli muutmata. Vaata E. V. Tuletornide nimekiri 1928 nr. 70.

Nr. 18. Hestholmi S tulepaak. Tule karakter on muudetud kiirplingiks, plink 0,3 sek., pime 0,9 sek., iga 1,2 sek. ja navigatsiooni algusest ta näitab: valge tuli 200° üle W kuni 325°; punane

tuli 325° üle N, O ja S kuni 200°. Muidu jääb tuli muutmata.

E. V. Tuletornide nimekiri 1928 nr. 133.

Nr. 19. Järgmised tuled on jälle valgustatud:

1. Narva. 2. Kunda. 3. Käsmu. 4. Loksa.
5. Hara. 6. Salmistu. 7. Vormsi tulepaak.
8. Harilaid. 9. Heltermaa alumine. 10. Rohuküla sihttuled. 11. Rohuküla sadama tuled.
12. Emmaste. 13. Sõru. 14. Triigi. 15. Seana. 16. Raugi. 17. Kessu. 18. Virtsu. 19. Paternoster. 20. Abruka alumine. 21. Roomassaare siht.

E. V. Tuletornide nimekiri 1928 nr. 1, 8, 13, 15, 16, 17, 66, 67, 74, 71, 72, 73, 73-a, 88, 89, 90, 91, 87-a, 86-a, 82, 83, 79, 80, 92, 93, 94, 108, 110, 111.

Toiduainete turg.

London.

Nisu, kaal — 496 Ingl. nl.		
Northern Manitoba	£	26/7 ¹ / ₂
Hard Winter	"	—
Rosario Santa	"	21/6
Jahu, kaal — 280 Ingl. naela.		
Manitoba	"	20/
Austraalia	"	16/10 ¹ / ₂
Kansas	"	—
Odrad, Kanada Nr. 3, kaal — 370 Ingl. naela	"	16/9
California, kaal — 420 Ingl. naela	"	35/—
Kaerad, kaal — 320 Ingl. naela		
La Plata	"	11,7 ¹ / ₂
Canada nr. 2	"	17/—
Donau	"	—

Linad, cif.

Riga Livonian Z. K.	"	35.0
Pärnu H. D.	"	32.0
Slanetz U/A Medium	"	41.0
Bacon, kaal 112 Ingl. naela		
Iiri	sh.	86.0—102.0
Daani	"	76.0—80.0
Kanada	"	—
Hollandi	"	55.0—62.0
Munad, kaal — 120 Ingl. naela		
Inglise	"	9.0—11.0
Daani	"	7.9—9.6

Või.

Daani	"	120.—121.—
Läti	"	—
Leedu	"	—
Eesti	"	—
Siberi	"	—
Uus Merimaa	"	100.— 114.—
Austraalia	"	98.— 106.—

Hamburg.

Nisu.		
Sisemaa, tonni eest	Mk.	14.70—14.80
Manitoba, cif 100 kg. eest term.	fl.	7.25
Western II, cif 100 kg. eest	"	—
Hard Winter, 100 kg. eest	"	—
termin	"	—

Rukis.

Sisemaa, tonni eest loco	Rmk.	10.80—10.90
------------------------------------	------	-------------

Kaerad.

Sisemaa, tonni eest	"	10.40—10.50
-------------------------------	---	-------------

Odrad, suve.

Sisemaa, tonni eest	"	12.00—13.00
-------------------------------	---	-------------

Odrad, talve.

Sisemaa, tonni eest	"	11.40—11.50
-------------------------------	---	-------------

Suhkur.

Hollandi, laadimisel	£	7/3
C. S. R. — do —	"	1/3
Poola — do —	"	7/—
Java, valge	"	8/4 ¹ / ₂

Riis, Burmah II, 50 kg. eest	\$	10/3
------------------------------	----	------

Rasv.

American Purelard	\$	22 ⁷ / ₈
Steamlard	"	21 ⁵ / ₈

Või.

Sisemaa või I sort	Mk.	120.—
" " II "	"	112.—
" " III "	"	98.—
Eesti	"	127.—128.
Soome	"	125.—128.
Läti, punane	"	128.—129.
" must	"	125.—126.
Siberi	"	132.—134.

Välisbörsid.

	L O N D O N									
	29. IV	30. IV	1. V	2. V	4. V	5. V	7. V	8. V	9. V	11. V
Frank . . .	124.43	124.45	124.43	124.43	124.42	124.38	124.46	124.48	124.41	124.33
Dollar . . .	4.8632	4.8644	4.8637	4.8636	4.8632	4.8627	4.8651	4.8638	4.8641	4.8635
Rootsi kroon	18.147	18.147	18.146	18.145	18.146	18.142	18.142	18.143	18.142	18.141
Daani kroon	18.166	18.167	18.166	18.166	18.166	18.167	18.167	18.167	18.166	18.167
Norra kroon	18.166	18.166	18.165	18.166	18.165	18.165	18.163	18.163	18.163	18.163
Saksa mark .	20.423	20.423	20.423	20.423	20.423	20.422	20.423	20.423	20.423	20.422
Soome mark	193.22	193.22	193.32	193.30	193.25	193.25	193.20	193.37	193.30	193.30
Floriin . . .	12.0962	12.0943	12.0975	12.0956	12.0996	12.1012	12.1071	12.1018	12.1031	12.1075
Liira . . .	92.89	92.89	92.90	92.88	92.89	92.89	92.82	92.92	92.92	92.90
Helveetsia fr.	25.248	25.25	25.251	25.251	25.248	25.242	25.25	25.241	25.238	25.235
Cehhosl. kr.	164.24	164.21	164.25	164.25	164.25	164.17	164.20	164.22	164.22	164.22
Belgia frank	34.955	34.962	34.963	34.968	34.968	34.963	34.982	34.972	34.971	34.965
Sillingid . .	34.564	34.56½	34.563	34.564	34.564	34.564	34.564		34.564	34.574
Pengo . . .	27.78	27.78	27.78	27.78	27.78	27.78	27.78	27.78	27.79	27.78
Latt . . .	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25	25.25
Litt . . .	48.75	48.75	48.75	48.75	48.75	48.75	48.75	48.75	48.75	48.75
Cerv. . .	9.449	9.449	9.449	9.449	9.449	9.449	9.451	9.45	9.451	9.451
Eesti kroon .	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25	18.25
Höbe p/unts	13 ³ / ₁₆	13 ³ / ₁₆	13 d,	13 ³ / ₁₆	13 ¹ / ₈	13 ¹³ / ₁₆	13 ¹ / ₄	13 ¹³ / ₁₆	13 ¹ / ₈	13 ¹ / ₁₆
Plaat. p/unts				75-/80.-					72/6	
Kuld p/unts .							84/11½			

	B E R L I N									
	29. IV	30. IV	1. V	2. V	4. V	5. V	7. V	8. V	11. V	
Naelsterling .	20.424	20.422	20.424	20.421	20.424	20.422	20.424	20.424	20.423	
Frank . . .	16.416	16.412	16.414	16.413	16.415	16.419	16.411	16.411	16.421	
Dollar . . .	4.1995	4.1985	4.1995	4.1990	4.1995	4.200	4.19853	4.199	4.1990	
Rootsi kroon	112.54	112.54	112.53	112.49	112.53	112.52	112.56	112.56	112.55	
Daani kroon	112.41	112.40	112.41	112.39	112.42	112.41	112.42	112.42	112.40	
Norra kroon	112.41	112.41	112.41	112.40	112.41	112.41	112.42	112.43	112.43	
Soome mark	10.566	10.566	10.566	10.567	10.568	10.568	10.566	10.566	10.566	
Floriin . . .	168.78	168.82	168.88	168.82	168.88	168.74	168.63	168.78	168.69	
Liira . . .	21.995	21.985	21.985	21.985	21.685	21.99	21.985	21.98	21.98	
Helveetsia fr.	80.89	80.895	80.875	80.88	80.86	80.89	80.895	80.90	80.91	
Belgia frank	58.415	58.415	58.405	58.405	58.40	58.395	58.395	58.395	58.39	

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

„Kaub.-tööstuskoja Teataja“ 15. mail, nr. 10.

	Kroonid.	Kroonid.
„J. Puhk ja Pojad“ suurveski saadused. Hinnad arvatud 50 kg. eest ühes valge puuvil-lase kotiga.		
Püülijahu:		
Rukkipüüli patent (à 50 kg.)	100 kg. 33.00	
harilik	” 30.00	
№ 3	” 29.00	
„Eesti Parem“ saiajahu (à 50 kg.)	” 42.00	
„Kalev“	” 39.00	
„Taara“	” 38.00	
„Kungla“	” 33.00	
„Sampo“	” 26.60	
Manna	” 45.00	
Granular	” 42.00	
Granular poolsõre saiajahu (à 50 kg.)	100 kg. 44.00	
sõre	” 47.00	
Jahud: nisu, pehme, Ameerika ja Inglise	100 kg. 46.00—48.00	
sõre, Ameerika ja Inglise	” 46.00—48.00	
„J. Puhk ja Pojad“ suurveski Jahu: rukki	” 17.20—18.00	
rukkipüüli	” 28.00—33.00	
nisu, pehme	” 26.60—47.00	
sõre	” 26.60—47.00	

		Kroonid.			Kroonid.
A/S. Rotermanni teh.	100 kg.		Koks, kütte	1000kg.	43.00—43.50
Jahu: rukki	"	16.50—17.50	" gaasi, Tall. gaasivabrik	"	—
" " püül	"	27.20—28.20	Kütteturvas (Riigi turbatööst.)	"	11.00
" nisku, pehme — sõre	"	26.60—47.00	Põlevikivi, I sort A fr. Kohtla j.	"	6.10
Nisu, Eesti	"	18.00—21.00	" I " B	"	5.50
Rukis, Eesti ja Vene segu	"	16.25—16.75	" II "	"	4.50
" Poola	"	—	" III "	"	2.50
Kaerad, toidu, Eesti	"	10—10.50	" asfalt, mastiks, netto . 100 kg.	"	6.00
" " Vene	"	10.00—10.50	" fenolaat, netto	"	8.50
Odrad, õlle, Poola	"	19.50—20.00	Karbolineum A & B	"	15.00
" toidu, Eesti	"	16.00—17.00	" C, netto	"	13.50
Herned, valged, Vene	"	15.00	" D, netto	"	12.00
" rohelisted, "	"	17.00	Estobituumen-pigi D & E, netto	"	9.50
" " Hollandi	"	19.00—20.00	" A, B ja C tünnides, brutto	"	9.50
Riis, Burma II	"	31.00—32.00	" tooresõli, netto	"	6.00
Kartulid, eksport	"	2.30—2.50	" raskeõli A. B. C.	"	9.00
" piirituse	"	—	" mootorõli	"	9.00
Kartulitärklis „Superieur“	"	28.00	Imbutusõli A, netto, vaatides	"	9.00
Siirup, kartuli, 420/0	"	32.00	" B " "	"	8.25
Glükoos	"	25.00	" C " "	"	7.50
Või, eksport, I sort	1 kg.	1.75—1.80	Katuselakk, franko jaam	"	10.00
Margariin, välismaa	"	1.17—1.22	Raualakk, franko jaam	"	22.00
" kodumaa	"	1.04—1.12	Raud, sordi	"	11.00
Kaseiin, Eesti	100 kg.	—	" vits	"	16.00—22.00
Juust „Schweitsi“, kodumaa	1 kg.	1.80—2.00	" plekk	"	17.00—24.00
Munad, eksport, Is. (kast 360 tk.)	kast	18.00—18.90	" plekk, tsingitud	"	29.00—32.00
Kakao, Hollandi	1 kg.	1.25—1.70	" talad	"	12.50—13.25
" Englise	"	1.20—1.45	Teras, Englise	"	70.00—100.00
Kohv, Rio, Santos	"	2.30—2.50	" Saksa	"	70.00—100.00
" Kesk-Ameerika sordid	"	3.10—4.80	" vedru	"	22.00—24.00
Tee, laht., Orange Pekoe, Tseilon	"	5.00—5.50	" talla, ree	"	—
" " Orange Pekoe, Java	"	3.80—5.00	Inglistina	"	2.60—2.70
" " Moning, Hiina	"	4.00—4.70	Seatina	"	40.00—45.00
Suhkur, peenike, valge, Vene	100 kg.	27.00—27.50	Vaskplekk, punane	"	180.00—200.00
" " " Cehhoslov.	"	—	" " valge	"	160.00—190.00
" " Poola	"	27.00—27.50	Tsinkplekk	"	40.00—55.00
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun	"	—	Masinaõli	"	26.00—27.00
jaam Irboska ja Narva	"	3.40	" Poola	"	22.90.
" " Saksa	"	3.40	" Ameerika	"	29.00—30.00
Heeringad, Yarmouth, „Matties“	tünn	46.00—48.00	Mootorõli	"	35.40—42.70
" " „Matfulls“	"	50.00—52.00	Autoõli, Ameerika	"	39.65—105.00
Heeringad, Schoti Matties	tünn	50.00—53.00	Linaseemneõli	"	83.00
" " Schoti Matfulls	"	64.00—67.00	Värnits	"	85.00
" " Norra	"	—	Tsilindriõli, Ameerika	"	34.00—35.00
Liha, sea, I sort	1 kg.	0.40—0.55	" Vene 280 ⁰	"	33.00
Liha, looma, I sort	1 kg.	0.35—0.60	" " 320 ⁰	"	65.00—70.00
Õlikoogid, linaseemne	100 kg.	12.00	" " Ameerika 280 ⁰	"	31.50—36.60
" " päevalille	"	12.00	" " " 320 ⁰	"	44.00—54.90
" " suhkrupeedi	"	5.00	Nafta, Vene	"	11.75
Jahu, päevalille	"	12.60	" " Ameerika	"	11.75
Segajõutoit I s.	"	11.70	" " Poola	"	11.75
" " II s.	"	11.50	Petrooleum, Vene, sisternid ja	"	—
Sojatangud	"	15.00	vaadid	"	16.00—17.00
Nisukliid	"	7.75	" " Am., sistern. ja vaadid	"	16.00—17.00
Maapähklikoogid	"	14.50	" " Poola	"	—
Sõddaherned	"	11.25	Bensiin, Vene	"	30.00—31.50
Sõddajahu	"	11.50	" " II sort	"	27.50
Puuvillane riie Bias, netto	meeter	0.51—0.62	Bensiin, Ameerika	"	30.00—31.50
" " Mitkal	"	0.37—0.47	" " Ameerika II s.	"	—
Lina, Petseri, saatejaam	1000 kg.	518.50—549.00	Pesusooda, kodumaa	"	8.50
" " Võru	"	518.50—549.00	Seebikivi	"	27.00—29.00
" " Liivi	"	488.00—518.50	Värvid, nigros, veessulav, välism.	1 kg.	5.50
" " Tartu	"	488.00—518.50	" " tsinkvalge, välism.	"	0.70—0.75
Õililaseemned, "90%, baas,	100kg.	11.60—12.20	" " tinavalge, "	"	0.80—0.85
Linaseemned, külvi, "95% baas,	"	12.80—13.40	" " ooker, "	"	0.17—0.23
Kivisüsi, auru, Yorkshire,	1000kg.	28.50—29.00	Vätisained, salpeeter, Čiili	kott	20.00
" " 2 korda pestud	"	27.00—27.50	" " superfosfaat 18—20%	"	5.70
" " Newcastle	"	30.00—31.00	" " Thomasjahu 15—16%	"	5.40
" " sepa	"	—	" " Lubjasalpeeter 15 ^{1/2} %	"	19.50
			Kaalisool	40%	10.45

		Kroonid.
Väetisained, kaniit 12—14 %	kott	4.50
Vävelhapu ammoniaak	"	20.80
Lubjalämmastik	"	16.00
Fosforiit Eesti 25—27%	"	4.80
Leunasalpeeter 26%	"	29.00
Nitrofoska	"	29.80
Segatosfaat 22—23 %	"	5.20
Lubiammoonsalpeeter 20½ %	"	23.20
Väetiskips fr. Isborska	"	2.00
Väetislubi fr. Rakvere	"	0.60
Paber, rotatsiooni	100 kg.	23.20
Tsement, Portland, Kunda, pütt 170 kg. fr. Rakvere	tünn	8.85
Kriit, toores	100 kg.	5.15—6.50
" pestud	"	6.00—6.50
Kivitörv	"	12.50
" Tall. Gaasivabrik	"	12.00—14.00
Puutörv	"	26.00
Lubi	"	3.05
Kips, tükikides, franko vagun Irboska 1000 kg.		15.25
" jahvatatud	"	24.40
" krohvimise	"	36.60—42.70
Telliskivid, Is., Loksa, fr. Tallinn 1000 tk.		47.50—50.00
Silikaat I s., fr. vabrik	"	40.00
Tullitikut, orig. kast (5000 toosi)		130.00
Nahk, talla, Eesti	1 kg.	
Nahk, talla, Ameerika tooresn. valmistatud, I srt.	"	

Liverpooli börs. Puuvill.

American Fully Middling inglise naela (lbs) eest ingl. pensi (d) loko 5.35, juuli 5.26, okt. 5.38, detš. 5.45, jaan. 5.49.

Peekonsigade nädalahinnad Tallinnas.

Peekonsigade tapakaalud	I sort	II sort	III sort
60—72 kg	60	56	makstakse
55—59,5 " }	56	53	siseturu
72,5—75 " }			
50—54,5 " }	53	51	hinnad
75,5—80 " }			

Juuremaks fondist I ja II sordi peekonsest eest tapakaaluga 60—70 kg. 10 kr., teiste I ja II sordi peekonsigade tapakaalu pealt 5 kr.

Prahid:

Lina

Tallinn — Stettiin	1000 kg. sh	22/6
" — Ghent	1016 kg. "	18/—
" — Dundee	" "	32/6
" — Belfast	" "	47/6

Puumaterjaalid

Standard

Tallinn — London	" sh	37/6
" — Hull	" "	35/—
" — Manchester	" "	42/6
" — Grangemouth	" "	30/—
" — Belfast	" "	57/6
" — Dundee	" "	32/6
" — Antwerpen	" "	30/—
" — Ghent	" "	30/—
" — Rotterdam	" hfl.	18/—
" — Amsterdam	" "	19/—

Segakaup

Tallinn — Stettiin	1000 kg. sh	18—25/—
" — London	1016 kg. "	15—40/—
" — Stockholm	1000 kg. rkr.	10—30
" — Stettiin	või tünn sh	1/6
" — London	" "	3/—

Tallinna börsi kursisedel.

		5. V. 1931	6. V. 1931	7. V. 1931	8. V. 1931	9. V. 1931	11. V. 1931
New-York	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	3.74	3.7410	3.74	3.7390	3.74	3.74
	M.	3.7550	3.7560	3.7550	3.7540	3.7550	3.7550
1 dollar	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	18.21	18.21	18.21	18.21	18.21	18.21
	M.	18.26	18.26	18.26	18.26	18.26	18.26
London 1 naelsterl.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	18.21	18.21	18.21	18.21	18.21	18.21
	M.	18.26	18.26	18.26	18.26	18.26	18.26
Berliin 100 s. riigim.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	89.05	89.05	89.05	89.05	89.05	89.05
	M.	89.55	89.55	89.55	89.55	89.55	89.55
Helsingi 100 soom. m.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	9.4150	9.4150	9.4150	9.4150	9.41	9.41
	M.	9.4650	9.4650	9.4650	9.4650	9.46	9.46
Stokholm 100 rootsi kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	100.25	100.30	100.30	100.30	100.30	100.30
	M.	100.75	100.80	100.80	100.80	100.80	100.80
Kopenh. 100 daanra kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	100.10	100.10	100.10	100.10	100.10	100.10
	M.	100.70	100.70	100.70	100.70	100.70	100.70
Oslo 100 norra kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	100.10	100.10	100.10	100.10	100.10	100.10
	M.	100.80	100.80	100.80	100.80	100.80	100.80
Pariis 100 prants. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	14.59	14.59	14.50	14.50	14.58	14.59
	M.	14.74	14.74	14.74	14.74	14.73	14.74
Amsterd. 100 floiriini	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	150.35	150.35	150.25	150.25	150.30	150.30
	M.	151.15	151.15	151.05	151.05	151.10	151.10
Riig 100 latti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	72.05	72.05	72.05	72.05	72.05	72.05
	M.	72.45	72.45	72.45	72.45	72.45	72.45
Zürich 100 helv. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	72.—	72.—	72.—	72.—	72.—	72.—
	M.	72.55	72.55	72.55	72.55	72.55	72.55
Brüssel 100 belgat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	51.95	52.—	51.95	51.95	51.95	51.95
	M.	52.35	52.40	52.35	52.35	52.35	52.35
Milaano 100 liirat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	19.55	19.55	19.55	19.55	19.55	19.55
	M.	19.75	19.75	19.75	19.75	19.75	19.75
Praha 100 čehh. kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	11.06	11.06	11.06	11.06	11.06	11.06
	M.	11.16	11.16	11.16	11.16	11.16	11.16
Viin 100 austr. sh.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	52.60	52.60	52.60	52.60	52.55	52.60
	M.	53.—	53.—	53.—	53.—	52.95	53.—
Budapest 100 pengot	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	65.40	65.40	65.40	65.40	65.40	65.40
	M.	65.90	65.90	65.90	65.90	65.90	65.90
Varssav 100 slotti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	41.85	41.85	41.85	41.85	41.85	41.85
	M.	42.25	42.25	42.25	42.25	42.25	42.25
Kaunas 100 litti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	37.30	37.30	37.30	37.30	37.30	37.25
	M.	37.60	37.60	37.60	37.60	37.60	37.55
Moskva 100 rubla (čekk)	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	192.25	192.25	192.50	192.25	192.25	192.25
	M.	193.75	193.75	194.—	193.75	193.75	193.75
Danzig 100 guldnaat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	72.70	72.70	72.70	72.70	72.70	72.70
	M.	73.25	73.25	73.25	73.25	73.25	73.25